

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่ม
อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

**FACTORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF INTERNAL AUDIT
OF AGRO & FOOD INDUSTRY IN SECURITIES
EXCHANGE OF THAILAND**

สุมิตร รัตนบัวงาม

SUMIT RATTANABUANGAM

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**FACTORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF INTERNAL AUDIT
OF AGRO & FOOD INDUSTRY IN SECURITIES
EXCHANGE OF THAILAND**

SUMIT RATTANABUANGAM

**INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADAMIC YEAR 2020
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบ
ภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรม
อาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

FACTORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF
INTERNAL AUDIT OF AGRO & FOOD INDUSTRY
IN SECURITIES EXCHANGE OF THAILAND

นักศึกษา

สุมิตร รัตนะบัวงาม รหัส 61502678

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัค)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์)

.....กรรมการ
(ดร.เบญจพร โมงกะเวส)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
คำสำคัญ	ประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน/ ตรวจสอบภายใน
นักศึกษา	สุมิตร รัตนะบัวงาม รหัส 61502678
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษา พบว่า 1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ 2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ 3. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน

ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน 4. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในเพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการตรวจสอบ แนวทางปฏิบัติสำหรับการตรวจสอบภายใน หลักการกำกับดูแลองค์กรที่ดี อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อการตรวจสอบภายในในอนาคตสืบต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเนื่องด้วยการให้ความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำและการให้ข้อเสนอแนะ ด้วยความเมตตาอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการและระเบียบวิธีวิจัย จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์ คณบดีคณะบัญชี และอาจารย์ท่านอื่น ๆ ตลอดจนเจ้าของผลงานวิจัย งานวิทยานิพนธ์และเอกสารวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาได้นำมาประกอบการศึกษาค้นคว้าและประยุกต์ใช้สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาในครั้งนี้ รวมถึงเพื่อนๆ คณะบัญชีรุ่นที่ 16 ทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยออกมาได้แล้วเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระบารมีแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลพิภพที่ผู้วิจัยเคารพนับถือ อันเป็นที่พึ่งให้ผู้วิจัยได้มีสติปัญญาในการดำเนินการศึกษาได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และผู้วิจัยขอให้เป็นกตเวทิตาแด่คุณบิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้วิจัยที่ได้ให้ความรู้และหลักวิชาการต่างๆ จนสามารถดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุมิตร รัตนะบัวงาม

สิงหาคม 2563

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรมหาชน.....	14
ทฤษฎีตัวแทน (Agency theory).....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
รูปแบบการวิจัย.....	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ.....	27
การรวบรวมข้อมูล.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติเชิงพรรณนา.....	34
	การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ.....	50
	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	52
	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	56
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
	สรุปผลการวิจัย.....	58
	อภิปรายผลการวิจัย.....	65
	ข้อเสนอแนะ.....	72
	บรรณานุกรม.....	74
	ภาคผนวก.....	79
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามงานวิจัย.....	80
	ภาคผนวก ข ผลการทดสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย.....	88
	ประวัติผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปรายการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 23
2	เกณฑ์วัดระดับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 32
3	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง..... 35
4	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทขององค์กร..... 35
5	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการตรวจสอบภายใน ขององค์กร..... 36
6	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตามจำนวนบุคลากรของฝ่าย ตรวจสอบภายใน..... 37
7	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนการเข้าร่วมประชุมของ ผู้ตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ..... 37
8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน..... 38
9	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลการ ทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร..... 39
10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านระบบสารสนเทศ..... 40
11	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านวัฒนธรรมการทำงาน..... 41
12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบ ภายใน..... 42
13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน..... 43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.....	44
15	การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน.....	45
16	การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ.....	46
17	การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ.....	47
18	การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน.....	48
19	การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า.....	49
20	การวิเคราะห์ค่าทนทาน Tolerance และ ค่า VIF (Variance inflation factors).....	50
21	การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์.....	51
22	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression).....	52
23	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression).....	53
24	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression).....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression).....	56
26	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	57

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	3

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่เกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกในปี พ.ศ. 2540 มีผลทำให้ธุรกิจประสบความเสียหายจำนวนมาก ทำให้เกิดสภาวะการฉ้อโกงความผันผวนไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย เกิดจากความไม่โปร่งใสและการขาดวินัยทางการเงินจึงทำให้หน่วยงานในภาครัฐและภาคเอกชนตระหนักในเรื่องของการกำกับดูแลและการบริหารที่ดี รัฐบาลในขณะนั้นจึงพยายามที่จะพลิกฟื้นเศรษฐกิจโดยการปรับเปลี่ยนนโยบาย ปรับปรุงการดำเนินงานตลอดจนเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมมือร่วมใจในการที่จะช่วยในการพลิกฟื้นเศรษฐกิจ ทั้งนี้ได้มีองค์กรอิสระแห่งหนึ่งซึ่งก็คือ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) ได้กำหนดวิธีการที่จะทำให้หน่วยงานภาครัฐสามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด และช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการฉ้อโกง หรือความเสียหายไม่ว่าในรูปแบบของความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงความสูญเสียของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นการทุจริต โดยการนำหลักการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการควบคุมภายใน ของคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 แห่ง ซึ่งได้รวมตัวกันเรียกว่า (COSO : Committee of sponsoring organization of the tread way commission) โดยได้ออกแบบการป้องกันการทุจริต และจัดทำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายใน อันทำให้การควบคุมภายในเป็นเครื่องมือของผู้บริหารทุกระดับใช้ในการนำองค์กรไปสู่การกำกับดูแลที่ดี ซึ่งต่อมากการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ได้ถือเป็นมาตรฐานสากลโดยเชื่อว่าถ้าหน่วยงานใดมีการควบคุมภายในที่ดีย่อมทำให้องค์กรประสบความสำเร็จสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด (ประไพพิศ ลลิตาภรณ์, 2549)

ปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตลอดจน ในภาครัฐมีการปฏิรูประบบราชการ โดยกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น ทำให้ทุกหน่วยงานทั้งภาคเอกชนและภาครัฐต้องมีการปรับตัวและกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานใหม่ ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย กำหนดโครงสร้าง ข้อปฏิบัติต่างๆ

และมาตรการการควบคุมของหน่วยงาน ผู้บริหารจะต้องทำงานหนักมากเป็นพิเศษ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ หากหน่วยงานต่างๆ ไม่มีการจัดการที่ดีหรือไม่มีการกำกับดูแลที่ดี (Good governance) โอกาสเสี่ยงที่อาจเกิดความผิดพลาดในการดำเนินงานของหน่วยงานจะมีมากซึ่งสิ่งเหล่านั้นล้วนไม่เป็นผลดีต่อหน่วยงาน ดังนั้น ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมของหน่วยงาน จึงต้องให้ความสำคัญกับการมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม

การตรวจสอบภายใน (Internal auditing) ถือเป็นกลไกหนึ่งของระบบบริหารจัดการองค์กร ที่ให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น รวมทั้งช่วยให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ การตรวจสอบภายในเป็นวิชาชีพที่มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันในแต่ละองค์กร เนื่องจากแต่ละองค์กรมีโครงสร้าง วัฒนธรรม ขนาด และระบบการทำงานที่แตกต่างกัน รวมทั้ง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และ ประ กาศ ที่ เกี่ยว ข้อง ที่ ใช้ ใน การ ควบ คุม และ ถือ ปฏิบัติ การตรวจสอบภายในจึงถือเป็นกลไกที่ช่วยให้ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลกิจการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งถือว่ามีค่าสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารองค์กรยุคใหม่ ในปัจจุบัน (กรมบัญชีกลาง, 2546)

วิชาชีพตรวจสอบภายในทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทยได้พัฒนาขึ้นอย่างมาก ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ผู้ตรวจสอบภายในในปัจจุบันไม่ได้มีหน้าที่เพียงการตรวจสอบด้านบัญชี และการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีหน้าที่บริการให้ความเชื่อมั่น (Assurance service) และบริการให้คำปรึกษา (Consulting services) อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ โดยนำวิธีการที่เป็นระบบมาประเมิน เพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้รับการตรวจ ผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการ ว่าระบบการควบคุมภายใน ระบบบริหารความเสี่ยงและการกำกับดูแลกิจการได้ถูกจัดให้มีขึ้นเป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้จากแนวโน้มที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้ตรวจสอบภายในทั้งภาคเอกชนและภาครัฐจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ และความสามารถด้านอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง

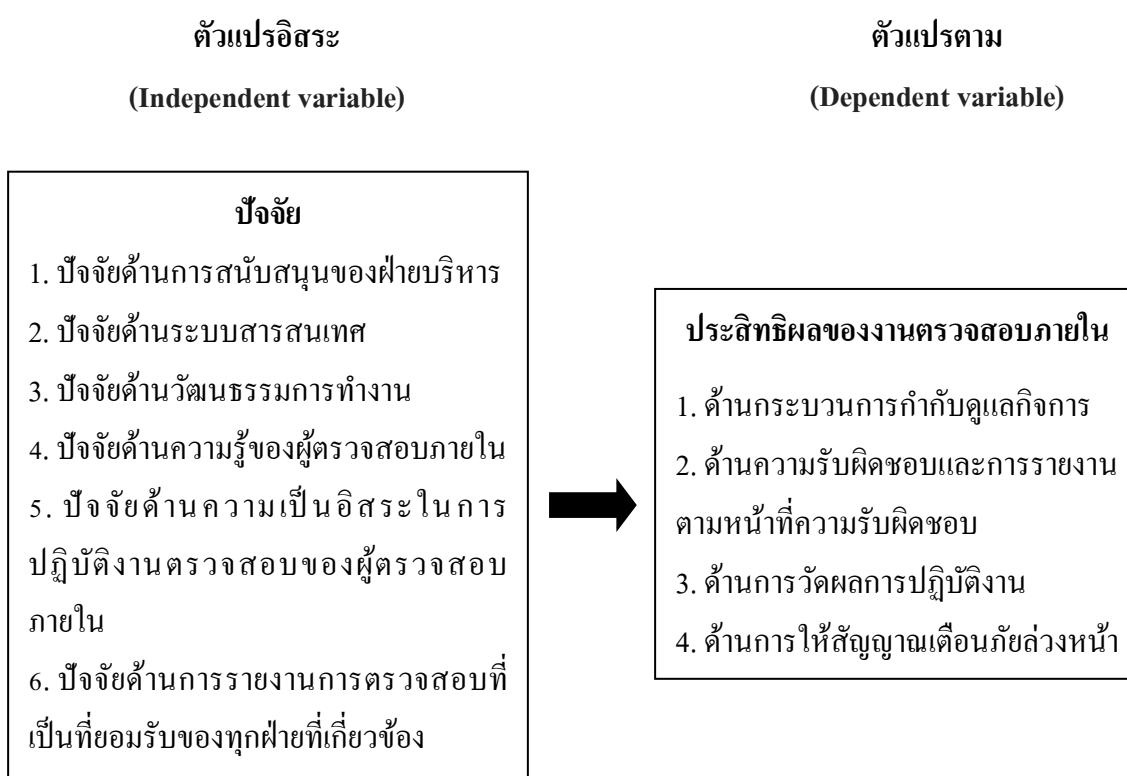
จากแนวโน้มที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้ตรวจสอบภายในจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ และจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จะนำมาปรับปรุงกระบวนการทำงานและพัฒนาศักยภาพการตรวจสอบภายในเพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพเพิ่มความสามารถด้านอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา นำมาจากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำตัวแปรจากกรอบแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นสมมติฐานในการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) ทำการสำรวจข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีขอบเขตงานวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ด้านวิชาการ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ ความรับผิดชอบ ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน และด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า

ประโยชน์จากการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารองค์กร สามารถใช้ข้อมูลผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในเพื่อใช้สำหรับวางแผน กำหนดกลยุทธ์ การบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาหน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ว่า การตรวจสอบภายในเป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการค้นคว้าวิจัย สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาต่อไปในอนาคต ในเรื่องการตรวจสอบภายใน หรืองานวิจัยในสาขาอื่นที่มีการวิจัยคล้ายคลึงกัน

4. ผู้ตรวจสอบภายใน ตลอดจนผู้บริหารองค์กร สามารถใช้ผลการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการตรวจสอบภายในขององค์กรให้มีประสิทธิผลมากที่สุด

นิยามศัพท์

การสนับสนุนของฝ่ายบริหาร หมายถึง การให้การสนับสนุนของฝ่ายบริหารในการกำหนดวัตถุประสงค์ และการสนับสนุนงานตรวจสอบภายในด้านต่างๆ โดยกำหนดเป็นกฎบัตรการตรวจสอบภายใน (Internal audit charter) และกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit committee charter) ให้ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงการมีระบบการกำกับดูแลและการควบคุมภายในที่ดี

ระบบสารสนเทศ หมายถึง งานตรวจสอบภายในที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ และการประเมิน โดยอาศัยหลักฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนและเพิ่มความเชื่อมั่น ทั้งข้อมูลด้านการเงิน การบัญชี และการปฏิบัติงาน

วัฒนธรรมการทำงาน หมายถึง พฤติกรรมขององค์กรในการเข้าใจและร่วมมือในงานตรวจสอบภายใน ที่เกี่ยวกับความโปร่งใส การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การปฏิบัติงานแบบมีระบบและหลักฐาน การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน

ความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน หมายถึง ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ในการประเมิน และการบริหารจัดการสมัยใหม่ รวมทั้งมีทักษะการช่างสังเกตเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional skepticism) ความระมัดระวังรอบคอบเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional due care) ทักษะการสื่อสาร การให้คำปรึกษา การปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน หมายถึง การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระ โดยปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต และมีจริยธรรม ในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายและมีความเป็นอิสระ ในกิจกรรมที่ตนตรวจสอบ สามารถแสดงความเห็นในสิ่งที่เห็นประโยชน์อย่างเที่ยงธรรม

การรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมิน โดยมีการเสนอข้อแนะนำ และสิ่งที่ต้องปรับปรุง แก้ไข ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและผู้รับตรวจยินดีที่จะนำไปปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของ การศึกษา ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรม เกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน

แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรมหาชน

ทฤษฎีตัวแทน (Agency theory)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยง ธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร การตรวจสอบภายใน ช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการ บริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล อย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ (The institute of internal auditors, 2021)

จากความหมายของการตรวจสอบภายในข้างต้น สามารถแยกกิจกรรมการให้บริการได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. การบริการให้ความเชื่อมั่น คือ การตรวจสอบหลักฐานต่างๆ เพื่อนำมาประเมินอย่างเป็น อิสระและเที่ยงธรรม ในกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล โดย ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบตามมาตรฐานวิชาชีพตรวจสอบภายใน

2. การบริการให้คำปรึกษา คือ กิจกรรมให้คำปรึกษา รวมทั้งการแนะนำและการให้บริการ อื่นที่เกี่ยวข้อง ลักษณะและขอบเขตงานเป็นไปตามความตกลงร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่ม

มูลค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กร เช่น การให้คำปรึกษา คำแนะนำ การอำนวยความสะดวกการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม เป็นต้น

ดังนั้น การตรวจสอบภายใน จึงถือเป็นเครื่องมือที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ที่ทุกคน ทุกระดับ สามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ การประเมิน การให้คำปรึกษาแนะนำและข้อมูลด้านต่างๆ นำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเพิ่มมูลค่าให้กับหน่วยงานได้

วัตถุประสงค์และขอบเขตของการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน คือ การตรวจสอบภายในช่วยให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และกระบวนการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ (The institute of internal auditors, 2021)

สำหรับขอบเขตของการตรวจสอบภายในนั้น ตามที่กล่าวในระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546 ได้กล่าวไว้ว่าขอบเขตของการตรวจสอบภายในโดยทั่วไปรวมถึง

1. การสอบทานและประเมินการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลของหน่วยรับตรวจ ซึ่งครอบคลุมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิด 1. ความมั่นใจว่าการดำเนินงาน หรือการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างประหยัด มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพ 2. ความมั่นใจในความถูกต้องครบถ้วน และน่าเชื่อถือของข้อมูลการเงินและการดำเนินงาน 3. การดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจมิให้เกิดการสูญหาย รวมทั้งการเสียหายจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ 4. ความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ 5. การเสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

2. การสอบทานและติดตามแผนการปฏิบัติงาน และผลการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้หน่วยรับตรวจเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

3. การให้ความสำคัญเป็นกรณีพิเศษกับสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลซึ่งจะเห็นได้จากขอบเขตของการตรวจสอบภายในดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจสอบภายใน จะต้องกำหนดขอบเขตของการตรวจสอบภายในให้มีความครอบคลุมทุกด้าน โดยต้องประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในด้วยการใช้เทคนิคการตรวจสอบด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เพื่อให้การดำเนินการขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

ลักษณะและประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน

จากวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายในตามที่ได้กล่าวไว้ อาจจำแนกลักษณะของงานตรวจสอบภายในได้ 3 ลักษณะ (จันทนา สาขากร และคณะ, 2554) ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยง (Risk management) ลักษณะของงานตรวจสอบภายในที่มุ่งการบริหารความเสี่ยงมี 2 อย่าง คือ

1.1. การติดตามดูแลและประเมินประสิทธิภาพของระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรว่าเหมาะสมเพียงพอหรือไม่

1.2. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการกำกับดูแล ด้านการดำเนินงาน และด้านระบบสารสนเทศ โดยคำนึงถึงเรื่องสำคัญ 4 เรื่อง คือ

1.2.1. ความเชื่อถือได้และความถูกต้องครบถ้วน ของสารสนเทศทางด้านการเงิน และการดำเนินงาน (Reliability and integrity of financial and operation information)

1.2.2. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน (Effectiveness and efficiency of operation)

1.2.3. การป้องกันและการรักษาทรัพย์สิน (Safeguarding of assets)

1.2.4. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญาข้อตกลงต่างๆ (Compliance with laws, regulation, and contracts)

สิ่งที่ผู้ตรวจสอบภายในควรพิจารณาในการบริหารความเสี่ยง คือ 1. ผู้ตรวจสอบภายในควรระบุถึงความเสี่ยงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ และควรแจ้งเตือนถึงความเสี่ยงอื่นที่มีสาระสำคัญและยังคงมีอยู่ภายในองค์กร 2. ผู้ตรวจสอบภายในควรนำความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงที่ตนได้รับรู้มาจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ไปใช้ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีสาระสำคัญต่อองค์กร

ประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจากลักษณะของงานตรวจสอบภายในตามประเภทของการบริหารความเสี่ยง คือ

1. ช่วยให้องค์กรสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีสาระสำคัญได้
2. ช่วยในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

2. การควบคุม (Control) ลักษณะของงานตรวจสอบภายในที่ก่อให้เกิดการควบคุม มี 2 อย่าง คือ

2.1. การประเมินความเพียงพอและควมมีประสิทธิภาพของการควบคุมขององค์กรในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการกำกับดูแล ด้านการดำเนินงาน และด้านระบบสารสนเทศ โดยคำนึงถึงเรื่องสำคัญ 4 เรื่อง คือ

2.1.1. ความเชื่อถือได้และความถูกต้องครบถ้วนของสารสนเทศด้านการเงินและการดำเนินงาน

2.1.2. ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

2.1.3. การปกป้องและป้องกันรักษาทรัพย์สิน

2.1.4. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญาต่าง ๆ

2.2. การตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่า ฝ่ายจัดการได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือบรรทัดฐาน (Criteria) อย่างเพียงพอ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ถ้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีเพียงพอแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในจะใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวในการประเมิน แต่ถ้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่เพียงพอ ผู้ตรวจสอบภายในควรหารือกับฝ่ายจัดการ เพื่อร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสมต่อไป

สิ่งที่ผู้ตรวจสอบภายในควรพิจารณาในการประเมินการควบคุม คือ 1. ผู้ตรวจสอบภายในควรระบุการควบคุมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและควรแจ้งเตือนถึงจุดอ่อนของการควบคุมอื่นอย่างมีสาระสำคัญและยังคงอยู่ภายในองค์กร 2. ผู้ตรวจสอบภายในควรนำความรู้เกี่ยวกับการควบคุมที่ตนได้รับรู้จากการปฏิบัติหน้าทีงานตรวจสอบภายในไปใช้ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีสาระสำคัญต่อองค์กร

ประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจากลักษณะของงานตรวจสอบภายในตามประเภทของการควบคุม คือ

1. ช่วยให้องค์กรรักษาประสิทธิภาพในการควบคุมด้านต่างๆ ไว้ได้ โดยการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมนั้น

2. ช่วยในการส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการควบคุมอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร

3. ระบบการกำกับดูแล (Governance system) ลักษณะงานตรวจสอบภายในของระบบการกำกับดูแลมี 2 อย่าง คือ

3.1. การทบทวนการดำเนินงานและแผนงานต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานหรือแผนงานนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายโดยรวมและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร

3.2. การมีส่วนช่วยให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลในองค์กร โดยการประเมินและปรับปรุงกระบวนการ โดยผ่านสิ่งต่อไปนี้

3.2.1. มูลค่าและเป้าหมายขององค์กรได้กำหนดไว้และมีการสื่อสารให้ทราบทั้งองค์กร (Values and goals are established and communicated)

3.2.2. การติดตามดูแลผลสำเร็จของเป้าหมายขององค์กร (The accomplishment of goals is monitored)

3.3. ความรับผิดชอบในหน้าที่ของพนักงานยังคงมีอยู่ (Accountability is ensured)

3.4. มูลค่าขององค์กรยังคงรักษาไว้อยู่ตลอดไป (Values are preserved)

ประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจากลักษณะของงานตรวจสอบภายในตามประเภทของระบบการกำกับดูแล คือ

1. ช่วยให้องค์กรได้รับการยอมรับและเชื่อถือได้จากผู้มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ขององค์กรทุกฝ่าย

ประเภทของการตรวจสอบภายใน

สามารถแบ่งการตรวจสอบภายในได้ 2 ลักษณะ (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2553) คือ

1. บริการให้ความเชื่อมั่น (Assurance service) คือ การประเมินหลักฐานอย่างเที่ยงธรรมโดยผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อให้ความเห็นหรือข้อสรุปอย่างเป็นทางการเป็นอิสระต่อหน่วยงาน/องค์กรการปฏิบัติงาน หน้าที่ กระบวนการ ระบบงาน หรือเรื่องอื่นๆ โดยผู้ตรวจสอบภายในจะเป็นผู้กำหนดลักษณะและขอบเขตของภารกิจการให้ความเชื่อมั่น ซึ่งจะมีผู้เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย คือ 1. เจ้าของงาน ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหน่วยงาน/องค์กร การปฏิบัติงาน หน้าที่ กระบวนการ ระบบงาน หรือเรื่องอื่นๆ 2. ผู้ตรวจสอบภายใน ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำการประเมิน 3. ผู้ใช้ ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ใช้ผลการประเมิน

2. บริการให้คำปรึกษา (Consulting service) คือ มีลักษณะให้คำแนะนำ และโดยทั่วไปจะให้บริการก็ต่อเมื่อได้รับการร้องขอจากผู้รับบริการเป็นการเฉพาะ ลักษณะและขอบเขตของภารกิจการให้คำปรึกษาจะขึ้นอยู่กับข้อตกลงกับผู้รับบริการ ภารกิจการให้คำปรึกษาจะมีผู้ที่เกี่ยวข้อง 2 ฝ่าย คือ 1. ผู้ตรวจสอบภายใน ได้แก่ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา 2. ผู้รับบริการ ได้แก่ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ต้องการรับคำปรึกษา การให้บริการให้คำปรึกษาผู้ตรวจสอบภายในควรให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และไม่เข้าไปร่วมรับผิดชอบในฐานะฝ่ายบริหาร ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่นั้น ผู้ตรวจสอบภายในต้องให้ความสำคัญและเน้นการตรวจสอบภายในด้านการให้ความ

เชื่อมั่นและด้านการให้คำปรึกษา โดยนำผลที่ได้จากการประเมินและปฏิบัติงานมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรอย่างยั่งยืน

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน ถือว่ามีความสำคัญต่อองค์กร ซึ่งจะมีส่วนสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการปฏิบัติงานในองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรและการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งความสำเร็จดังกล่าว เนื่องจากการตรวจสอบภายในเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ ดังนี้ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2552)

1. ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good corporate governance) เป็นข้อเรียกร้องและความต้องการจากสังคมภายในประเทศ และจากผู้ลงทุนต่างชาติในปัจจุบัน ให้มีการกำกับดูแลซึ่งเป็นมาตรการถ่วงดุลแห่งอำนาจ (Check and balance) ระหว่างคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายจัดการ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายและพันธกิจ ที่จะเพิ่มมูลค่าขององค์กร และรักษาผลประโยชน์ระยะยาวของทุกฝ่าย

ดังนั้น การกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามที่องค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for economic co-operation and development centre: OECD) กล่าวว่า “ระบบการกำกับและควบคุมกิจการโดยการแบ่งแยกสิทธิและหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นหรือผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ โดยกำหนดเป็นหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อใช้ในการตัดสินใจในกรณีต่างๆ โดยยึดหลักวัตถุประสงค์ของกิจการเป็นสำคัญ”

2. ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibility and accountability) โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน และมีการรายงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบนั้นอย่างมีหลักฐานพิสูจน์ได้ คำว่า “Accountability” เป็นคำที่นิยมใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาตามผลของกฎหมาย FCPA (Foreign corrupt practices act of 1977) ซึ่งต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชัน โดยกำหนดว่ารายจ่ายทุกรายการที่จะบันทึกบัญชีได้ต้องมีหลักฐานว่าใครเป็นผู้รับและเป็นรายจ่ายตามวัตถุประสงค์ใดขององค์กร หากไม่มีหลักฐานหรือตรวจสอบไม่ได้ไม่ให้อถือว่าเป็นรายจ่ายทางบัญชี ซึ่งเป็นพื้นฐานของหลักความโปร่งใส (Transparency) และความสามารถตรวจสอบได้ (Auditability) ในระยะต่อมานั้น ด้านความรับผิดชอบและรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบของพนักงานในองค์กรจะเกิดขึ้นเนื่องจากผู้ตรวจสอบการทำงานพบการทำงานเพื่อหาข้อบกพร่องหรือหาความเสี่ยงในองค์กรที่จะ

เกิดขึ้นกับองค์กร ดังนั้นเมื่อมีการตรวจสอบภายใน สิ่งที่จะตามมาคือ รายงานผลการปฏิบัติงานตามความจริง เนื่องจากมีการตรวจสอบภายในแล้ว พบว่าการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามรายงานที่เสนอต่อผู้บริหารแล้ว จะทำให้ผู้นั้นมีความผิดได้ เมื่อมีการตรวจสอบก็จะเป็นการรายงานที่ไม่เป็นจริงแก่ผู้บริหาร (อุษณา ภัทรมนตรี, 2547)

3. ด้านการวัดผลปฏิบัติงาน คือ การตรวจสอบเป็นการประเมินและวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรและผลการปฏิบัติงานของการปฏิบัติงาน อย่างเที่ยงธรรม เป็นกลาง และมีมาตรฐาน ส่งเสริมให้การจัดการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร มิใช่หน่วยงานหนึ่งมีทรัพยากรมากเกินไปจนความจำเป็น แต่อีกหน่วยงานหนึ่งเกิดความขาดแคลน หรือเกิดปัญหาที่แต่ละหน่วยงานพยายามหาประโยชน์สูงสุดสำหรับหน่วยงานของตน แต่เกิดผลเสียต่อเป้าหมายรวม (Sub optimization) เช่น การบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน แต่องค์กรขาดทุนหรือเสียชื่อเสียง เป็นต้น

ดังนั้น ด้านการวัดผลปฏิบัติงาน หมายถึง วัดดูประสงค์ที่มุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์กร การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลย่อมหมายถึง มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการดูแลทรัพย์สินให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งาน ได้เสมอ มีการป้องกันมิให้เกิดการสูญเสียวินหรือสูญหาย ดังนั้น เมื่อการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงส่งผลให้เกิดการป้องกันดูแลและรักษาทรัพย์สินขององค์กรไปพร้อมกัน (จันทนา สาขากร และคณะ, 2554)

4. ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Warning signals) คือ การตรวจสอบช่วยลดโอกาสของการประพฤตินิชอบ การทุจริต หรือเหตุการณ์ความเสี่ยงที่สูงเกินกว่าที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้โดยการสื่อสารให้ทราบตัวชี้วัดการทุจริต และเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างทันกาล

ดังนั้น ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า หมายถึง สัญญาณบอกเหตุ เป็นสิ่งที่ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่ที่จะต้องตรวจสอบให้พบก่อนที่จะเกิดผลเสียหายแก่องค์กรนั้นๆ สัญญาณเตือนภัยเป็นสิ่งที่เตือนให้ผู้รับผิดชอบทราบในเบื้องต้นว่าอาจเกิดความผิดปกติขึ้นในองค์กรนั้นแล้ว ยังมีสัญญาณหลายประการเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันและมีแนวโน้มที่สอดคล้องกันก็จะเป็นเครื่องชี้ที่แม่นยำยิ่งขึ้น (สมหมาย ปฐมวิชัยวัฒน์, 2538)

ดังนั้น ประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในดังกล่าวข้างต้น การตรวจสอบภายใน ถือว่ามีความสำคัญต่อองค์กรอย่างมาก เป็นสิ่งที่ผลักดันและส่งเสริมให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมทั้งทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกกลุ่มในองค์กร อันจะส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่องค์กร ทั้งนี้ การตรวจสอบภายในยังถือเสมือนหนึ่งเป็นเครื่องมือที่

ให้ผู้บริหารได้ใช้การตรวจสอบภายใน เพื่อวางแผนและพัฒนาให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเสริมสร้างให้องค์กรมีความเข้มแข็งในการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรมหาชน

1. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบบริการสาธารณะทางสังคมและวัฒนธรรม และทางวิชาการ เช่น การศึกษา การวิจัย การฝึกอบรม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา การพัฒนาและถ่ายทอดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การบริการทางสาธารณสุขและการแพทย์ การสังคมสงเคราะห์ นันทนาการ สวนสัตว์ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนหรือการดำเนินการอันเป็นสาธารณประโยชน์อื่นใด ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะเป็นกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับภาคเอกชน ซึ่งเป็นลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555)

2. ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร

3. เป็นนิติบุคคล

4. ความสัมพันธ์กับรัฐ

4.1 รัฐจัดตั้ง

4.2 ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ หรือสามารถเลี้ยงตนเองได้ (ยกเว้นมหาวิทยาลัยต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง)

4.3 รัฐมีอำนาจกำกับดูแลตามที่กฎหมายกำหนด (เช่น ผ่านการแต่งตั้ง ถอดถอน คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง การอนุมัติงบประมาณ การให้นโยบาย เป็นต้น)

4.4 การลงทุนต้องขอความเห็นชอบจากรัฐ

4.5 บุคลากรมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

4.6 วิธีดำเนินการไม่ใช่อำนาจฝ่ายเดียวเป็นหลัก แต่ใช้สัญญาไม่ใช่กฎระเบียบของทางราชการ (ยกเว้น กิจกรรมที่ต้องใช้อำนาจฝ่ายเดียวต้องออกพระราชบัญญัติ รวมทั้งกรณีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ)

การจัดประเภทขององค์กรมหาชนตามกฎหมายจัดตั้ง

1. องค์กรมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. 2542 จำนวน 37 แห่ง (ณ วันที่ 30 กันยายน 2555)

2. องค์กรมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ (หน่วยงานในกำกับ) เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สถาบันวิจัยสาธารณสุข เป็นต้น

การกำกับดูแลองค์กรมหาชน

โดยหลักการรัฐมนตรีผู้รักษาตามกฎหมายจัดตั้ง จะมีความสัมพันธ์กับองค์กรมหาชน ซึ่งมีความแตกต่างจากส่วนราชการ กล่าวคือ จะกำหนดบทบาทของรัฐมนตรีที่มีต่อองค์กรมหาชนในลักษณะของการกำกับดูแล มิใช่การบังคับบัญชาส่วนราชการอย่างที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวคือ พระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ.2542 มาตรา 43 กำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการเป็นผู้มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงในการกำกับดูแลองค์กรมหาชนให้ดำเนินการบรรลุความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งองค์กรมหาชนนั้นๆ ในทำนองเดียวกัน บทบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเฉพาะนั้น คณะรัฐมนตรีจะทำหน้าที่ในการกำกับดูแลตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การกำหนดหลักเกณฑ์การได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการ ส่วนบทบาทของรัฐมนตรีโดยส่วนใหญ่จะทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการหรือเป็นกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจะมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลกิจการโดยทั่วไปของหน่วยงานสำหรับความสัมพันธ์กับกระทรวงนั้น องค์กรมหาชนทั้งสองประเภทจะมีความสัมพันธ์กับกระทรวงในสองเรื่องหลักๆ คือ

1. การมีผู้แทนของกระทรวงเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับองค์กรมหาชน

การขอจัดตั้งองค์กรมหาชน

1. ในการร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ตาม ไม่ควรมีข้อกำหนดในรายละเอียดให้มีการจัดตั้งองค์กรมหาชนทั้งสองประเภท คือ 1. องค์กรมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. 2542 2. องค์กรมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะหรือที่เรียกว่าหน่วยงานในกำกับของกระทรวงขึ้นใหม่

2. การจัดตั้งองค์กรมหาชนโดยทั่วไป ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2550 คือ ให้จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. 2542 โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เว้นแต่องค์กรมหาชนนั้น จำเป็นต้องใช้อำนาจรัฐฝ่ายเดียวอันกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล กรณีการจัดตั้งกองทุนซึ่งยกเว้นกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายเงินคลัง

หรือกรณีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐซึ่งต้องประกาศปริญญาดุษฎีบัณฑิต จึงให้ตราเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะได้

3. ให้กระทรวงที่ประสงค์จะจัดตั้งองค์การมหาชนดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2549 โดยให้จัดทำคำชี้แจงประกอบคำขอส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อนำเสนอ ก.พ.ร. พิจารณาก่อนนำเสนอรัฐมนตรี

ทฤษฎีตัวแทน (Agency theory)

จากผลการศึกษาของ Berle & Means (1932) เป็นผลการศึกษาแรกเกี่ยวกับการแบ่งแยกความเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นและผู้บริหารที่มีอำนาจในการควบคุม (The Separation of ownership and control) ในบริษัทขนาดใหญ่ ที่พบว่าจำนวนผู้ถือหุ้นยิ่งมากจะยิ่งลดอำนาจการควบคุมในฐานะความเป็นเจ้าของ และอำนาจในการควบคุมตัดสินใจจะไปอยู่ที่ผู้บริหาร การกระจายผู้ถือหุ้นยังลดแรงจูงใจและความหมายของผู้ถือหุ้นในการเข้าถึงข้อมูลและการติดตามผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีตัวแทน (Agency theory) หรือทฤษฎีกิจการ (Theory of the firm) ของ Jensen & Meckling (1976) เป็นทฤษฎีที่นิยมใช้อ้างอิงในการศึกษาด้านการกำกับดูแลกิจการหรือความขัดแย้งของผลประโยชน์ มาจากแนวคิดปรัชญาเบื้องต้นที่สันนิษฐานว่า คนมักจะกระทำการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเองทฤษฎีตัวแทน (ตามภาพ 2.1) ใช้อธิบายความขัดแย้งของผลประโยชน์ของตัวการและตัวแทนได้หลายกรณี เช่น ในบริษัทขนาดใหญ่การที่เจ้าของหรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นตัวการ (Principal) ได้ว่าจ้างผู้บริหารมืออาชีพมาเป็นตัวแทน (Agent) ในการบริหารควบคุมงานเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้น ผู้บริหารอาจกระทำเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้บริหารอาจกล้าเสี่ยง (Risk preferences) ในองค์กรมากกว่าที่ควร เพราะหากไม่สำเร็จผลเสียหายก็ตกอยู่ที่องค์กรแต่หากสำเร็จจะนำผลประโยชน์มาให้ทั้งองค์กรและส่วนตัว เช่น การมีชื่อเสียง การมีค่าตอบแทนที่สูงขึ้น ซึ่งผู้บริหารสามารถทำได้ง่าย เนื่องจากมีอำนาจในการควบคุมและมีข้อมูลข่าวสารมากกว่าตัวการ ดังนั้นตัวการต้องหามาตรการจูงใจ เช่น กำหนดค่าตอบแทนและผลประโยชน์ที่จูงใจตัวการ หรือใช้กลไกทางการตลาดหรือกลไกในการกำกับดูแลและติดตาม (Monitoring devices) การดำเนินการของตัวแทนภายในกิจการแต่ละมาตรการและกลไกเหล่านี้เป็นต้นทุนกิจการ (Agency cost) ซึ่งไม่ควรสูงเกินไป ทฤษฎีตัวแทนประยุกต์ใช้ในการศึกษาปัญหาข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์ทุกระดับของกิจการและทุกประเภทขององค์กรต่างๆ เช่น ในระดับล่าง CEO จะเป็นตัวการและผู้บริหารระดับหน่วยธุรกิจเป็นตัวแทน หรือในธุรกิจครอบครัว เครือญาติที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารเป็นตัวการ และผู้ที่เป็นผู้บริหารจะเป็นตัวแทน เป็นต้น

ทฤษฎีตัวแทน ที่มา : Berle & Means 1932

ผลการศึกษาในเรื่องดังกล่าว ได้นำมาประยุกต์ใช้ในการหาแนวทางปฏิบัติที่ดี ในการกำกับดูแลกิจการ เช่น การจัดโครงสร้าง การกำหนดที่มาและขนาดของคณะกรรมการ การกำหนดความสัมพันธ์และบทบาทหน้าที่รับผิดชอบให้มีการถ่วงดุลระหว่าง ผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ และฝ่ายบริหารจัดการ รวมทั้งการกำหนดกลไกในการควบคุมและติดตามผลงานของฝ่ายบริหารทั้งภายใน และภายนอก ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละกิจการหรือสภาพแวดล้อมของแต่ละประเทศตัวอย่าง ในประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษที่ได้ให้ความสำคัญต่อผู้ถือหุ้น จะใช้แนวคิดที่เรียกว่า “Stockholder approach” โดยจะเน้นสิทธิของผู้ถือหุ้น เช่น มีสิทธิในการแต่งตั้งคณะกรรมการของบริษัทเพื่อมากำกับดูแลหรือถ่วงดุลกับฝ่ายบริหารและสิทธิในการอนุมัติเรื่องสำคัญๆ ของกิจการ แต่ในประเทศเยอรมันและฝรั่งเศส ที่ให้ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้เสีย จะใช้แนวคิดที่เรียกว่า “Stakeholder approach” โดยจะเน้นการให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการบริหาร เช่น จะมีตัวแทนของพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในคณะกรรมการองค์กรหรือบริษัท เป็นต้นสำหรับในประเทศไทยที่บริษัทมหาชนส่วนใหญ่มีรากฐานมาจากบริษัทในครอบครัว และบุคคลในครอบครัวนั้นยังเป็นผู้ถือหุ้นแบบกระจุกตัว เป็นผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ที่มีอำนาจในการควบคุม ดังนั้น ปัญหาของการขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ในประเทศไทยจึงเป็นปัญหาระหว่างผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ที่มีอำนาจควบคุมและผู้ถือหุ้นส่วนน้อยหรือผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม และแนวทางแก้ไขที่ควรนำมาใช้ เช่น การมีคณะกรรมการอิสระจำนวนมากพอที่จะมาดูแลผลประโยชน์ให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยและถ่วงดุลกับคณะกรรมการที่มาจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่

เป็นต้น (อุษณา ภัทรมนตรี, 2552) ดังนั้น ทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นสิ่งที่หลายๆ องค์กรให้ความสำคัญทางด้านกำกับดูแลกิจการ โดยได้นำทฤษฎีตัวแทนมาประยุกต์ใช้ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการภาคเอกชน และองค์กรในรูปแบบอื่นของรัฐ โดยเฉพาะองค์กรซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งของรัฐที่มีการบริหารจัดการที่มีสภาพคล่อง โดยผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเพื่อให้ทราบว่าองค์กรดังกล่าว ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลในการบริหารจัดการ เพื่อให้การดำเนินการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุ้มค่า อันเป็นการบริหารงบประมาณของประเทศให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ 6 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ซึ่งงานตรวจสอบจะเป็นไปในทิศทางใดนั้น ต้องมาจากนโยบายของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารระดับสูง จากงานวิจัยของอัจฉรารัตน์ สิทธิ (2553) ศึกษาทัศนคติของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้รับการตรวจสอบมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ปัจจัยที่ศึกษาในครั้งนี้มีผลต่อประสิทธิผลงานของการตรวจสอบภายในในระดับเห็นด้วย ซึ่งปัจจัยด้านนโยบาย และระเบียบวิธีปฏิบัติ มีความสำคัญเพราะการที่องค์กรมีนโยบายและระเบียบปฏิบัติในการทำงานที่ชัดเจนแล้ว จะช่วยให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเสริมสร้างระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรเพ็ญ งามอามาจา (2549) ที่ศึกษาความต้องการพัฒนางานตรวจสอบจากปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และการตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ตรวจสอบภายในการทำเรื่องแห่งประเทศไทย ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ นโยบายและการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ชาญญกร เพ็ญศิริ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่งประกอบด้วย นโยบายและการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และความพร้อมของระบบงานและสารสนเทศ ส่งผลผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในทุกด้าน และงานวิจัยของกฤษณา เอี่ยมวรสมบัติ (2546) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน บมจ.ปูนซิเมนต์ไทย พบว่า องค์กรประกอบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานและองค์กรประกอบอื่น ซึ่งได้แก่ ความก้าวหน้าในงาน ลักษณะงาน สิ่งอำนวยความสะดวก นโยบาย การติดต่อสื่อสารมีผลกระทบต่อการทำงานของผู้ตรวจสอบภายในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ ซึ่งงานตรวจสอบภายในเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และการประเมินผลซึ่งต้องใช้ข้อมูลทั้งด้านการเงิน การบัญชี และข้อมูลการปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ โดยองค์กรที่มีความพร้อมของระบบงานและสารสนเทศ ก็นับได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้งาน

ตรวจสอบภายในประสบผลสำเร็จ (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญณรงค์ เพ็ญศิริ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่งประกอบด้วย นโยบายและการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และความพร้อมของระบบงานและสารสนเทศ ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในทุกด้าน

3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน เป็นพฤติกรรมขององค์กรในการเข้าใจและร่วมมือในการตรวจสอบซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มความสำเร็จของงานตรวจสอบภายใน โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความโปร่งใส และการบริหารงานอย่างมีส่วนร่วม (อุษณา ภัทรมนตรี, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Krunger, Steyn & Kearney (2002) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน พบว่า วัฒนธรรมการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน

4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน เป็นมาตรฐานการตรวจสอบภายในที่กำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเชี่ยวชาญ โดยควรมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นๆ ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรารัตน์ สิทธิ (2553) ที่ศึกษาทัศนคติของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้รับการตรวจมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าปัจจัยที่ศึกษาในครั้งนี้มีผลต่อประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน ในระดับเห็นด้วยโดยที่ปัจจัยด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้ตรวจสอบภายในนั้น มีผลต่อประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในที่มีความสำคัญ เพราะจะช่วยให้การตรวจสอบภายในมีความโปร่งใส มีความราบรื่นและปราศจากความขัดแย้งในการปฏิบัติงานยูวดี เจริญรัฐติกาล (2553) ศึกษาทัศนคติของผู้บริหารบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน พบว่า ทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายในในภาพรวมอยู่ในระดับสูงทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านคุณลักษณะของหน่วยงาน และด้านลักษณะของกิจกรรมในการปฏิบัติงาน ธนิสสร อุดมสุข (2549) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน ในทัศนะของผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่ง ในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้

ตรวจสอบภายใน 2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและสภาพแวดล้อมในองค์กร 3. ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบ ชาญณรงค์ เพ็ญศิริ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยโครงสร้างองค์กรและปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ตรวจสอบภายใน ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพผลของการตรวจสอบภายในทุกด้าน นงค์ลักษณ์ ลีระกุล (2547) ศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จในงานตรวจสอบภายใน ในทัศนะของผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ข้อมูลด้านการปฏิบัติงานที่มีลักษณะข้อมูลด้านการปฏิบัติงาน ความรู้ความเข้าใจในงานตรวจสอบภายใน และการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในแห่งวิชาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในงานตรวจสอบภายในที่แตกต่างกัน เกษรา ชัยเหลือองอุไร (2545) ศึกษาความพร้อมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พบว่า ด้านกายภาพอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากผู้ตรวจสอบภายใน ยังไม่มีความพร้อมด้านการสำรวจข้อมูล ไม่เข้าใจเรื่องตัวชี้วัด และหน่วยงานตรวจสอบภายใน ส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดทำคู่มือการตรวจสอบการดำเนินงานของตนเอง ด้านความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากมีคะแนนความรู้ด้านการตรวจสอบโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านประสบการณ์ทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้ตรวจสอบภายในเคยอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบการดำเนินงาน และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ปานกลาง สำหรับการเปรียบเทียบความพร้อมด้านความรู้ ปรากฏว่า วุฒิศึกษาและประสบการณ์ในการตรวจสอบไม่มีผลต่อความพร้อมด้านความรู้ อย่างมีนัยสำคัญ สาขาที่สำเร็จการศึกษาและอัตรากำลังผู้ตรวจสอบภายในที่มีในแต่ละกรม มีผลต่อความพร้อมด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน อย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งงานวิจัยของศรีพงษ์ เจริมประสิทธิ์ (2542) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้รับตรวจต่อการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท พบว่า ปัจจัยแวดล้อมของการทำงานของผู้รับตรวจ พบว่า ปัจจัยแวดล้อมของการทำงาน 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง คือ ด้านการฝึกอบรม ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน ด้านความสามารถในการประสานงาน และด้านระบบการบริหารงาน ส่วนในด้านสภาพหน่วยงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังพบว่ามีงานวิจัยในต่างประเทศของ Schneider (1984) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบว่าผู้สอบบัญชีประเมินความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบภายในด้วยวิธีการใด ผลการวิจัย พบว่า ผู้สอบบัญชีมองว่าตัวแปรด้านการปฏิบัติงานมีความสำคัญที่สุดต่อความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบภายใน รองลงมา คือ ความรู้ความสามารถ และสุดท้ายคือ ความเป็นอิสระ

5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ความเป็นอิสระ คือ การเป็นอิสระจากสถานะที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการดำเนินงานกิจกรรมการ

ตรวจสอบภายใน เพื่อให้การตรวจสอบภายในบรรลุผล โดยปราศจากอคติ และความเที่ยงธรรม คือทัศนคติอันปราศจากความเอนเอียงที่เอื้อให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจด้วยความเชื่อมั่นในงานและไม่มีกรลดหย่อนในคุณภาพของงาน ทั้งนี้คุณยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบจะต้องไม่อยู่ภายใต้การชักจูงหรือชักนำจากผู้อื่นหรือกิจกรรมอื่น (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญณรงค์ เพ็ญศิริ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยโครงสร้างองค์กรและปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ตรวจสอบภายใน ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในทุกด้าน รวมทั้งงานวิจัยในต่างประเทศของ Maletta (1993) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบว่าผู้สอบบัญชีตัดสินใจใช้ผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้ช่วยในการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง (Inherent risk) หรือไม่ ผลการวิจัย พบว่า ผู้สอบบัญชีสนใจปัจจัยด้านความเป็นอิสระและความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในเป็นพิเศษ เพราะจะมีผลต่อการตัดสินใจใช้ผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้ช่วย กล่าวคือ หากความเสี่ยงสืบเนื่องอยู่ในระดับสูงผู้สอบบัญชีจะใช้กระบวนการในการประเมินความเป็นอิสระ และประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในด้วยวิธีการที่สลับซับซ้อนมากกว่าสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสืบเนื่องอยู่ในระดับต่ำ และงานวิจัยของ Schneider (1984) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบว่าผู้สอบบัญชีประเมินความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบภายในด้วยวิธีการใด ผลการวิจัย พบว่า ผู้สอบบัญชีมองว่าตัวแปรด้านการปฏิบัติงานมีความสำคัญที่สุดต่อความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบภายใน รองลงมา คือ ความรู้ความสามารถ และสุดท้ายคือ ความเป็นอิสระ

6. ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การนำเสนอข้อมูลให้ผู้ตรวจสอบภายในได้ตรวจสอบรวบรวมและวิเคราะห์ จนได้ผลสรุปนำเสนอต่อผู้บริหาร การรายงานการตรวจสอบเป็นการแจ้งข้อเท็จจริงต่างๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการควบคุมและวิธีปฏิบัติให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร (จันทนา สาขากร และคณะ, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนะทัฬ อินทามระ (2552) ที่ได้ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของกองทัพไทย พบว่า ผู้รับตรวจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการให้ความรู้ ให้คำแนะนำ คำปรึกษา 2. ด้านความพึงพอใจและเชื่อมั่นในผลการตรวจสอบภายในที่ได้รับ 3. ด้านการประสานงานกับหน่วยรับตรวจ และงานวิจัยของนันทวัน วรรณดี (2545) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการนำการตรวจสอบการดำเนินงานมาปฏิบัติของหน่วยงานตรวจสอบภายใน สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน

และผู้รับตรวจมีความคิดเห็นว่า การรายงานผลการตรวจสอบภายใน การยอมรับนับถือตนเอง และลักษณะของงานวิชาชีพเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของกระทรวงในระดับมาก การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของกระทรวงมีประสิทธิภาพในระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในและผู้รับตรวจไม่แตกต่างกัน และการรายงานผลการตรวจสอบภายใน และลักษณะของงานวิชาชีพ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของกระทรวงอย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้สรุปไว้ในภาคผนวก จากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปสาระสำคัญ เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาให้ครอบคลุมกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดด้านตัวแปรอิสระไว้ 6 ด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำมาศึกษาเพื่อพิสูจน์ว่าปัจจัยดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในหรือไม่ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	นักวิจัย	ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ	ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน	ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
1	กฤษณา เอี่ยมวรมบดี (2546)	✓					
2	ชาญนุกร เพ็ญศิริ (2548)	✓	✓		✓	✓	
3	ธนิสตรา อุดมสุข (2549)	✓			✓		
4	พรเพ็ญ องอาจวาจา (2549)	✓					
5	อัจฉรรัตน์ สิทธิ (2553)	✓			✓		
6	สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย		✓			✓	
7	Krunger Steyn & Kearney (2002)			✓			

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	นักวิจัย	ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ	ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน	ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
8	อุษณี ภัทรมนตรี (2552)			✓	✓		
9	เกษรา ชัยเหลือองอุไร (2545)				✓		
10	นงคัลักษณ์ ลีระกุล (2547)				✓		
11	ศรีพงษ์ เจียมประสิทธิ์ (2542)				✓		
12	ยุวดี เกรือรัฐติกาล (2553)				✓		
13	Schneider (1984)				✓		
14	ชนะทัฬห อินทามระ (2552)						✓
15	นันทวัน วรรณดี (2545)						✓
16	จันทนา สาขากร และคณะ (2554)						✓

ตารางที่ 1 จากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลการวิเคราะห์ผลการวิจัยที่สะท้อนถึงประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน และด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

รูปแบบการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) และบรรยาย โดยนำข้อมูลปฐมภูมิ ที่ได้รับจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและใช้สถิติในการวัดค่าข้อมูล ซึ่งการวัดค่าข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 560 คน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564) ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีวันสิ้นสุดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม
- มีการส่งงบการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2563

3. เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่าง ด้วยวิธีการคำนวณจากสูตร Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 5% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้ (0.05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{560}{1 + 560(0.05)^2}$$

$$n = 234 \text{ คน}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 234 คน

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและลักษณะการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในในองค์กร ได้แก่ 1. ตำแหน่ง 2. ประเภทขององค์กร 3. ลักษณะการตรวจสอบภายใน 4. ขนาดจำนวนบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายใน 5. จำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้ตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว และเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน แบ่งเป็น 6 ด้าน 1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร 2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ 3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน 4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน 5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน 6. ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นแบบ Likert scale ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2552, หน้า 167)

5	คะแนน	=	มากที่สุด
4	คะแนน	=	มาก
3	คะแนน	=	ปานกลาง
2	คะแนน	=	น้อย
1	คะแนน	=	น้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน โดยนำค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2551, หน้า 8-11)

4.21-5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.61-3.40	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.81-2.60	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
1.00-1.80	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน แบ่งเป็น 4 ด้าน 1. ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ 2. ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ 3. ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน 4. ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า โดยเป็นแบบ Likert scale ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2552, หน้า 167)

5	คะแนน	=	มากที่สุด
4	คะแนน	=	มาก
3	คะแนน	=	ปานกลาง
2	คะแนน	=	น้อย
1	คะแนน	=	น้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน โดยนำค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2551, หน้า 8-11)

4.21-5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.61-3.40	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.81-2.60	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
1.00-1.80	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกรายละเอียดแสดงข้อเสนอแนะของตนเองเพิ่มเติม

การทดสอบเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบข้อมูลเบื้องต้น แล้วกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา และความเหมาะสมที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดย

เพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น มีรายละเอียดดังนี้

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขและเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงแล้วไปทดสอบก่อนเก็บข้อมูลจริงเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content validity) จะทำการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item objective congruency) ดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไปโดยผล IOC ที่ได้ในงานศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC ในทุกข้อตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป โดยในการประเมินมี 3 ระดับ ดังนี้

- +1 คะแนน หมายถึงข้อคำถามสามารถวัดได้ตรงจุดประสงค์
- 0 คะแนน หมายถึงไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงจุดประสงค์หรือไม่
- 1 คะแนน หมายถึงข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงจุดประสงค์

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้ทำการประเมินเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนที่ประเมินมากรอกลงในแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์เพื่อหาค่าเฉลี่ย สำหรับข้อคำถามแต่ละข้อใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับการคัดเลือกข้อคำถาม มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

เมื่อทำการปรับปรุงให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา จึงสามารถนำไปใช้ในการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ในขั้นตอนต่อไป

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.9387

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาทดสอบความเชื่อมั่น โดยการทดลองนำไปใช้ (Pre-test) กับกลุ่มประชากร จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบว่าคำถามในแต่ละข้อของแบบสอบถามสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการ และเป็นคำถามเหมาะสมหรือไม่ เพื่อนำมาวิเคราะห์คำนวณหาค่าความเชื่อถือ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาฯ ควรมีค่าในระดับ 0.70 ขึ้นไป และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Corrected item total correlation) ควรมีค่าตั้งแต่ 0.3 (Hair et al., 2006) จึงถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างได้

การแปลความหมายว่าค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ควรมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 เท่านั้น กล่าวคือถ้าเครื่องมือการวัดหรือแบบสอบถามใดมีประสิทธิภาพ ผู้ตอบย่อมจะสามารถตอบคำถามที่คงที่ คะแนนจากผลสอบแต่ละครั้งก็จะคงที่ ทำให้ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้จะใกล้เคียงกับ 1 หรือเท่ากับ 1 ในกรณีที่ไม่มีความคลาดเคลื่อนเลย และในทางตรงกันข้าม แบบทดสอบใดที่ขาดความเที่ยง ค่าความเชื่อมั่นจะลดลงไปเรื่อย ๆ จนเข้าใกล้ 0 และถ้าค่าความเชื่อมั่นเป็น 0 แล้วย่อมชี้ให้เห็นว่าแบบทดสอบนั้นไม่มีความเที่ยง ดังนั้นแบบทดสอบที่ดีควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างน้อย 0.70 โดยเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังตารางที่ 2 (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552)

ตารางที่ 2 เกณฑ์วัดระดับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่น	ระดับความเชื่อมั่น	การนำไปใช้
0.80 – 1.00	สูงมาก	ใช้ได้ดีมาก
0.70 – 0.79	สูง	ใช้ได้ดี
0.50 – 0.69	ปานกลาง	พอใช้
0.30 – 0.49	ต่ำ	ควรปรับปรุง
0.00 - 0.29	ต่ำมาก	ไม่สามารถใช้ได้

ที่มา: เกียรติสุดา ศรีสุข (2552)

จากการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) พบว่า แบบสอบถามทุกตอนมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.70 ทุกตอน จึงถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น สามารถนำไปใช้ในการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 ชุดได้ โดยผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน (Reliability) เท่ากับ 0.833

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.815

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความและผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานศึกษาของผู้วิจัย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการศึกษาในครั้งนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ตามวิธีการศึกษาทางสถิติ และดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive statistics analysis) โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และนำเสนอข้อมูลในตารางเพื่ออธิบายเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) ได้แก่ ตำแหน่ง, ประเภทขององค์กร, ลักษณะการตรวจสอบภายใน, จำนวนบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายใน และจำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้ตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบรรยายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard deviation) เพื่อวัดการกระจายของคะแนน และแปลผลตามระดับความสำคัญ

แบบสอบถามส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard deviation) เพื่อวัดการกระจายของคะแนน และแปลผลตามระดับความสำคัญ

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) คือ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตร Taro Yamane จำนวน 234 คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับการตอบกลับของแบบสอบถามมาจำนวน 152 คน โดยผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลและผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น การตรวจสอบข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติเชิงพรรณนา

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยคั้งนี้ ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและลักษณะการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในในองค์กร ได้แก่ 1. ตำแหน่ง 2. ประเภทขององค์กร 3. ลักษณะการตรวจสอบภายใน 4. ขนาดจำนวนบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายใน 5. จำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้ตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ โดยนำเสนอข้อมูลเป็นจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างได้ตามตารางที่ 3 คั้งนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรรมการบริหาร	16	10.53
กรรมการตรวจสอบ	11	7.27
ผู้อำนวยการ	23	15.12
ผู้ตรวจสอบภายใน	93	61.17
ไม่ตอบแบบสอบถาม	9	5.91
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างของการบริหารองค์กร ที่ได้ให้ความสำคัญกับงานตรวจสอบภายใน มีจำนวนทั้งสิ้น 93 คน คิดเป็นร้อยละ 61.17 รองลงมาคือ ผู้อำนวยการ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.12 และกรรมการบริหาร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53 และกรรมการตรวจสอบ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.27 และน้อยที่สุดคือ ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทขององค์กร

ประเภทขององค์กร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร	78	51.32
กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร	63	41.45
ไม่ตอบแบบสอบถาม	11	7.23
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร มีจำนวนทั้งสิ้น 78 คน

คิดเป็นร้อยละ 51.32 รองลงมาคือ กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 41.45 และน้อยที่สุดคือ ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.23 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการตรวจสอบภายในขององค์กร

ลักษณะการตรวจสอบภายในขององค์กร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีฝ่ายตรวจสอบภายในขององค์กรเอง(In-house)	119	78.29
จ้างผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบภายใน (Outsource)	9	5.92
การร่วมมือกันระหว่างฝ่ายตรวจสอบภายในกับผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบภายในจากภายนอก (Co-outsource)	13	8.55
กำลังดำเนินการจัดให้มีฝ่ายตรวจสอบภายใน	4	2.63
ไม่แบบสอบถามตอบ	7	4.60
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 5 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะการตรวจสอบภายในขององค์กรเป็นแบบมีฝ่ายตรวจสอบภายในขององค์กรเอง (In-house) จำนวนทั้งสิ้น 119 คน คิดเป็นร้อยละ 78.29 ทำให้มีความเป็นอิสระและเป็นกลางน้อย แต่การมีฝ่ายตรวจสอบภายในขององค์กรเองจะทำให้ทราบระบบปฏิบัติงานภายในขององค์กรเป็นอย่างดี รองลงมา คือ การร่วมมือกันระหว่างฝ่ายตรวจสอบภายในกับผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบภายในจากภายนอก (Co-outsource) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.55 และการจ้างผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบภายใน (Outsource) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.92 และไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60 และน้อยที่สุดคือ กำลังดำเนินการจัดให้มีฝ่ายตรวจสอบภายใน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนบุคลากรของฝ่าย
ตรวจสอบภายใน

จำนวนบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายใน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 2 คน	79	51.97
3 – 4 คน	55	36.19
5 คนขึ้นไป	15	9.87
ไม่ตอบแบบสอบถาม	3	1.97
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 6 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่ม
อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายในอยู่ที่ 1 - 2
คน มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 51.97 ซึ่งขึ้นอยู่กับโครงสร้างและภารกิจขององค์กรในแต่ละ
แห่ง รองลงมา 3 - 4 คน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.19 และ 5 คนขึ้นไป จำนวน 15 คน คิด
เป็นร้อยละ 9.87 และน้อยที่สุดคือ ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.97
ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้
ตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ

จำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้ตรวจสอบภายในกับ คณะกรรมการตรวจสอบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 2 ครั้งต่อปี	5	3.28
3 – 4 ครั้งต่อปี	23	15.13
5 ครั้งต่อปีขึ้นไป	102	67.11
ไม่ตอบแบบสอบถาม	22	14.48
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 7 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้ตรวจสอบภายใน กับคณะกรรมการตรวจสอบ 5 ครั้งต่อปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 102 คน คิดเป็นร้อยละ 67.11 ถือว่ามีความถี่ในการประชุมค่อนข้างมาก ความถี่ในการประชุมที่ค่อนข้างมากนี้ ทำให้การติดตามผลการตรวจสอบภายใน การตรวจสอบการทำงานของผู้ตรวจสอบภายใน การวางแผนการตรวจสอบภายใน การแก้ไขปัญหาของการตรวจสอบภายใน รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำ มีมากขึ้นตามไปด้วย ทำให้ฝ่ายตรวจสอบภายในทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รองลงมา 3-4 ครั้งต่อปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.13 และ ไม่แบบสอบถามตอบ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.48 และน้อยที่สุดคือ 1-2 ครั้งต่อปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.28 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ในการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นคำถาม ออกเป็น 6 ด้าน โดยผลการศึกษามีรายละเอียดดังตารางที่ 8 – 14

ตารางที่ 8 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผล ของงานตรวจสอบภายใน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	3.74	0.73	มาก
2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ	3.91	0.81	มาก
3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน	3.75	0.71	มาก
4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	3.77	0.67	มาก
5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ของผู้ตรวจสอบภายใน	3.46	0.65	มาก
6. ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.27	0.65	ปานกลาง
โดยรวม	3.64	0.70	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในปัจจัยแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และ ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ที่น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงาน ตรวจสอบภายใน ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. มีการกำหนดนโยบายและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนโดยให้ ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบ	3.75	0.71	มาก
2. ฝ่ายบริหารได้ประกาศหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วย ตรวจสอบภายในให้หน่วยงานต่างๆ ในองค์กรได้รับทราบและ เข้าใจ รวมทั้งมีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการ จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในในกฎบัตรการตรวจสอบ ภายใน และกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบไว้อย่างชัดเจน	3.61	0.72	มาก
3. ฝ่ายบริหาร กำหนดให้มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกมา ดำเนินการตรวจสอบ ในกรณีผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น	3.87	0.77	มาก
โดยรวม	3.74	0.73	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ฝ่ายบริหารกำหนดให้มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาดำเนินการตรวจสอบ ในกรณีผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นมากที่สุด โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 รองลงมาคือ มีการกำหนดนโยบายและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน โดยให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และน้อยที่สุดคือ ฝ่ายบริหารได้ประกาศหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายในให้หน่วยงานต่างๆ ในองค์กรได้รับทราบและเข้าใจ รวมทั้งมีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในในกฎบัตรการตรวจสอบภายใน และกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบไปอย่างชัดเจน โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านระบบสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงาน ตรวจสอบภายใน ด้านระบบสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้ตรวจสอบภายใน ได้รับสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ชัดเจนและทันกาล ทั้งด้านการบัญชี การเงินและบุคลากร	3.85	0.79	มาก
2. ผู้ตรวจสอบภายในได้รับข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.09	0.78	มาก
3. ระบบสารสนเทศมีพื้นฐานหรือเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ แผนระยะยาว แผนประจำปี และแผนปฏิบัติการต่างๆ ขององค์กร	3.78	0.84	มาก
โดยรวม	3.91	0.81	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผู้ตรวจสอบภายใน ได้รับข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร อย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 รองลงมาคือ ผู้ตรวจสอบภายใน ได้รับสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ชัดเจนและทันกาล ทั้งด้านการบัญชี การเงินและบุคลากร โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และน้อยที่สุดคือ ระบบสารสนเทศมีพื้นฐานหรือเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ แผนระยะยาว แผนประจำปี และแผนปฏิบัติการต่างๆ ขององค์กร โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ด้านวัฒนธรรมการทำงาน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงาน ตรวจสอบภายใน ด้านวัฒนธรรมการทำงาน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของ องค์กรและการจูงใจให้บุคลากรในองค์กรให้ความร่วมมือ ในด้านต่างๆขององค์กร	3.75	0.71	มาก
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่ดี ในองค์กร ด้านความโปร่งใส การสร้างจิตสำนึกที่ดีใน ความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน	3.75	0.70	มาก
โดยรวม	3.75	0.71	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 เมื่อพิจารณา

ในรายละเอียดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจเกี่ยวกับ พฤติกรรมขององค์กรและการจงใจให้บุคลากรในองค์กรให้ความร่วมมือในด้านต่างๆขององค์กร และ ผู้ตรวจสอบภายใน มีการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ด้านความโปร่งใส การสร้าง จิตสำนึกที่ดีในความรับผิดชอบต่อการควบคุม โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.75 เท่ากัน

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงาน ตรวจสอบภายใน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงสร้างขององค์กรเป็นอย่างดี	3.75	0.70	มาก
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจในโครงสร้างองค์กร และการบริหารงานขององค์กรเป็นอย่างดี	3.72	0.70	มาก
3. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจด้านการควบคุม ภายในและการตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ ต่อการ ปฏิบัติหน้าที่	3.79	0.62	มาก
4. ผู้ตรวจสอบภายใน มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ระมัดระวัง รอบคอบ และใช้ทักษะเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ	3.85	0.63	มาก
โดยรวม	3.77	0.67	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่ม อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณา ในรายละเอียดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผู้ตรวจสอบภายใน มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความระมัดระวัง รอบคอบ และใช้ทักษะเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 รองลงมาคือ ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจด้านการควบคุม

ภายในและการตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และ ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงสร้างขององค์กรเป็นอย่างดี โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และน้อยที่สุดคือ ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจใน โครงสร้างองค์กร และการบริหารงานขององค์กรเป็นอย่างดี โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงาน ตรวจสอบภายใน ด้านปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้ตรวจสอบภายใน สามารถแสดงความเห็นหรือ รายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ ตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย	3.54	0.61	มาก
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเป็นกลางและยุติธรรมใน การทำงาน รวมทั้งใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ถูกต้อง	2.99	0.69	ปานกลาง
3. ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ไม่ตกอยู่ภายใต้ของฝ่ายบริหาร	3.85	0.64	มาก
โดยรวม	3.46	0.65	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเป็นกลางและยุติธรรมในการทำงาน รวมทั้งใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ถูกต้อง โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 รองลงมาคือ ผู้ตรวจสอบภายใน สามารถแสดงความเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และน้อยที่สุดคือ ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเป็นกลางและยุติธรรมในการทำงาน รวมทั้งใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ถูกต้อง โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงาน ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	\bar{x}	S.D.	ระดับความ ความเห็น
1. ผู้ตรวจสอบภายในมีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการ ตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำเสนอต่อผู้บริหาร	3.54	0.61	มาก
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่ดี ในองค์กร ด้านความโปร่งใส การสร้างจิตสำนึกที่ดีใน ความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน	2.99	0.69	ปานกลาง
โดยรวม	3.27	0.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผู้ตรวจสอบภายในมีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำเสนอต่อผู้บริหาร โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และน้อยที่สุดคือ ผู้ตรวจสอบภายใน มีการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ด้านความโปร่งใส การสร้างจิตสำนึกที่ดีในความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน

ในการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ออกเป็น 4 ด้าน โดยผลการศึกษามีรายละเอียดดังตารางที่ 15 – 19

ตารางที่ 15 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน

ประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ	4.04	0.72	มาก
2. ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ	3.85	0.65	มาก
3. ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน	3.78	0.64	มาก
4. ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า	3.64	0.58	มาก
โดยรวม	3.83	0.65	มาก

จากตารางที่ 15 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และรองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 และน้อยที่สุดคือ ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงาน
ตรวจสอบภายใน ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ

ประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. มีการสอบทานงบการเงินประจำปีร่วมกับผู้สอบบัญชี	4.00	0.72	มาก
2. มีการพิจารณาความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ องค์กรใช้ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่ สำคัญ	4.02	0.69	มาก
3. มีการสอบทานรายการปรับปรุงอันเป็นสาระสำคัญใน แต่ละงวดบัญชี	4.18	0.68	มาก
4. มีการสอบทานความเหมาะสมของการใช้ดุลยพินิจของ ผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี	3.97	0.76	มาก
โดยรวม	4.04	0.65	มาก

จากตารางที่ 16 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ มีการสอบทานรายการปรับปรุงอันเป็นสาระสำคัญในแต่ละงวดบัญชี โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และรองลงมาคือ มีการพิจารณาความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่องค์กรใช้ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และ มีการสอบทานงบการเงินประจำปีร่วมกับผู้สอบบัญชี โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และน้อยที่สุดคือ มีการสอบทานความเหมาะสมของการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

ประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความ รับผิดชอบ	\bar{x}	S.D.	ระดับความ ความเห็น
1. การมีส่วนผลักดันและดูแล ในการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ที่จำเป็นใน การปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้งานค้าง ค้างอยู่ที่ใดที่หนึ่ง รวมทั้งการกำหนดสายการติดต่อสาย การรายงานที่จำเป็นและทันกาล	3.68	0.68	มาก
2. การมีส่วนผลักดันและดูแล ในการกำหนดโครงสร้าง และสายการติดต่อเป็นไปอย่างเหมาะสม สำหรับการ ปฏิบัติงาน และการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับ สถานการณ์	4.01	0.71	มาก
3. การดูแลกิจการขององค์กร ให้มีการบันทึกบัญชี ซึ่ง สามารถพิสูจน์ได้โดยรายจ่ายทุกรายการที่จะบันทึกบัญชี ได้ ต้องมีหลักฐาน หากไม่มีหลักฐานหรือพิสูจน์ได้ว่าใคร เป็นผู้รับและตามวัตถุประสงค์ใดขององค์กรไม่ให้ถือว่าเป็น เป็นรายจ่ายทางบัญชี	3.87	0.54	มาก
โดยรวม	3.85	0.65	มาก

จากตารางที่ 17 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนผลักดันและดูแล ในการกำหนด โครงสร้างและสายการติดต่อ เป็นไปอย่างเหมาะสม สำหรับการปฏิบัติงาน และการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และรองลงมาคือ การดูแลกิจการของ

องค์กรให้มีการบันทึกบัญชี ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้โดยรายจ่ายทุกรายการที่จะบันทึกบัญชีได้ ต้องมีหลักฐาน หากไม่มีหลักฐานหรือพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับและตามวัตถุประสงค์โดยขององค์กรไม่ให้ถือว่าเป็นรายจ่ายทางบัญชี โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และน้อยที่สุดคือ การมีส่วนผลักดันและดูแล ในการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้งานค้างค้ำงอยู่ที่ใดที่หนึ่ง รวมทั้งการกำหนดสายการติดต่อสายการรายงานที่จำเป็นและทันกาล โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน

ประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การดูแลกิจการขององค์กร โดยการประเมินและวิเคราะห์ เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากร และผลการปฏิบัติงาน	3.85	0.68	มาก
2. การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้การปฏิบัติงานเป็นไป อย่างเที่ยงธรรม เป็นกลาง	4.02	0.72	มาก
3. การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้มีมาตรฐานส่งเสริมให้การ จัดสรรการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสม ตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์ สูงสุดต่อองค์กร	3.47	0.54	มาก
โดยรวม	3.78	0.64	มาก

จากตารางที่ 18 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม เป็นกลาง โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และรองลงมาคือ การดูแลกิจการ

ขององค์กรโดยการประเมินและวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากร และผลการปฏิบัติงาน โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และน้อยที่สุดคือ การมีส่วนผลักดันและดูแลให้มีมาตรฐานส่งเสริมให้การจัดการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการให้สัญญาเตือนภัยล่วงหน้า

ประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการให้สัญญาเตือนภัยล่วงหน้า	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การดูแลกิจการขององค์กร โดยการตรวจสอบช่วยลดโอกาสของการประหลาดมิชอบ การทุจริต หรือเหตุการณ์ความเสียหายที่สูงเกินกว่าที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้	3.64	0.59	มาก
2. การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้เกิดการสื่อสารให้ทราบตัวชี้วัดการทุจริต และเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างทันกาล	3.64	0.57	มาก
โดยรวม	3.64	0.58	มาก

จากตารางที่ 19 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดูแลกิจการขององค์กร โดยการตรวจสอบช่วยลดโอกาสของการประหลาดมิชอบ การทุจริต หรือเหตุการณ์ความเสียหายที่สูงเกินกว่าที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ และ การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้เกิดการสื่อสารให้ทราบตัวชี้วัดการทุจริต และเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างทันกาล โดยมีระดับความคิดเห็นในระดับมากเท่ากัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64

การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยมีตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน 6 ด้าน ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร 2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ 3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน 4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน 5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในบัญชี 6. ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ว่าส่งผลอย่างไรต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ 2. ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ 3. ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน 4. ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) ในการทดสอบสมมติฐาน ก่อนทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลว่ามีความเหมาะสมกับการวิเคราะห์ด้วยเทคนิควิธีวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ หรือไม่ โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) สามารถตรวจสอบโดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) และค่าความทนทาน (Tolerance)

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ค่าทนทาน Tolerance และ ค่า VIF (Variance inflation factors)

ตัวแปรอิสระ	Collinearity statistics	
	Tolerance	VIF
1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	0.59	1.17
2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ	0.90	1.10
3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน	0.76	1.13
4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	0.64	1.56
5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	0.12	8.17
6. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน	0.14	7.23

จากตารางที่ 20 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร ค่าความทนทาน (Tolerance) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.12 และค่าสูงสุดเท่ากับ 0.90 ซึ่งค่าทุกตัวแปรมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด และค่า VIF (Variance inflation factors) ของตัวแปร มีค่าสูงสุดเท่ากับ 8.17 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis)

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation matrix)

ในการทดสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระตามกรอบแนวความคิด ผู้วิจัยทำการตรวจสอบด้วยสหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) ดังนี้

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์

	SUP	IFS	CUL	KNO	IND	REP
SUP	1.00					
IFS	0.427**	1.00				
CUL	0.584**	-0.078	1.00			
KNO	0.438**	0.202**	0.372**	1.00		
IND	0.404**	0.133**	0.409**	0.478**	1.00	
REP	0.383**	0.157**	0.372**	0.345**	0.720**	1.00

จากตารางที่ 21 พบว่า ตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปร โดยพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.80 ($r < 0.80$)

อธิบายสัญลักษณ์

SUP ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร

IFS ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ

CUL	ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน
KNO	ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน
IND	ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน
REP	ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานในการศึกษาในครั้งนี้ ใช้การทดสอบการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้าน

กระบวนการกำกับดูแลกิจการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression)

Variable	Standardized coefficients	t- value	Sig.
1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	0.212	3.518	0.001
2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ	0.679	13.979	0.000
3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน	-0.120	-2.431	0.016
4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	0.028	0.251	0.802
5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	0.073	0.693	0.489
6. ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	0.120	2.192	0.029

หมายเหตุ: $n = 152$, $R^2 = 0.657$, $F = 72.424$, $Sig = 0.000$ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 22 การวิเคราะห์พบว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.657 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ 6 ด้านสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ ร้อยละ 65.70

การทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ดังนี้ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานในการศึกษาในครั้งนี้ ใช้การทดสอบการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple linear regression) โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression)

Variable	Standardized coefficients	t- value	Sig.
1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	0.606	11.602	0.000
2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ	0.101	2.405	0.017
3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน	-0.287	-5.982	0.000
4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	0.245	5.745	0.000
5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	0.699	7.261	0.000
6. ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	-0.436	-4.813	0.000

หมายเหตุ: $n = 152$, $R^2 = 0.743$, $F = 109.19$, $Sig = 0.000$ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์พบว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.743 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ 6 ด้านสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ ร้อยละ 74.30

การทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ดังนี้ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานในการศึกษาในครั้งนี้ ใช้การทดสอบการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple linear regression) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression)

Variable	Standardized coefficients	t- value	Sig.
1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	0.239	3.771	0.000
2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ	-0.190	-0.363	0.717
3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน	0.187	3.212	0.002
4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	0.090	1.741	0.083
5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	1.069	9.147	0.000
6. ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	-0.710	-6.451	0.000

หมายเหตุ: $n = 152$, $R^2 = 0.620$, $F = 61.74$, $Sig = 0.000$ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์พบว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.620 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ 6 ด้านสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ ร้อยละ 62.00

การทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ดังนี้ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานในการศึกษาในครั้งนี้ ใช้การทดสอบการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple linear regression) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple linear regression)

Variable	Standardized coefficients	t- value	Sig.
1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	0.071	0.776	0.438
2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ	0.239	3.248	0.001
3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน	-0.072	-0.860	0.391
4. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน	0.208	2.801	0.006
5. ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	-0.122	-0.727	0.468
6. ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	0.298	1.880	0.041

หมายเหตุ: $n = 152$, $R^2 = 0.214$, $F = 10.285$, $Sig = 0.000$ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์พบว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.214 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ 6 ด้านสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ ร้อยละ 21.40

การทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ดังนี้ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 26 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
<p>สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ</p>	สนับสนุนสมมติฐานที่ 1
<p>สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ</p>	สนับสนุนสมมติฐานที่ 2
<p>สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน</p>	สนับสนุนสมมติฐานที่ 3
<p>สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า</p>	สนับสนุนสมมติฐานที่ 4

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการศึกษาใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 152 คน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและลักษณะการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 61.17 กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 51.32 มีฝ่ายตรวจสอบภายในขององค์กรเอง (In-house) จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 78.29 มีจำนวนบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายใน 1 - 2 คน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 51.97 และมีจำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้ตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ 5 ครั้งต่อปีขึ้นไป จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 67.11

2. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน

ผลการศึกษา พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ มากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน และปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน และที่น้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดให้มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาดำเนินการตรวจสอบ ในกรณีผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น รองลงมาคือ เห็นด้วยกับการกำหนดนโยบายและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน โดยให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบ

ด้านระบบสารสนเทศ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่ผู้ตรวจสอบภายในได้รับข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร อย่างเหมาะสมและเพียงพอ รองลงมาคือ เห็นด้วยกับการที่ผู้ตรวจสอบภายในได้รับสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ชัดเจนและทันกาล ทั้งด้านการบัญชี การเงินและบุคลากร

ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมขององค์กรและการมุ่งใจให้บุคลากรในองค์กรให้ความร่วมมือในด้านต่างๆขององค์กร และมีการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ด้านความโปร่งใส การสร้างจิตสำนึกที่ดีในความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และใช้ทักษะเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ รองลงมาคือเห็นด้วยกับการที่ผู้ตรวจสอบภายใน ควรมีความรู้ความเข้าใจด้านการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ ต่อการปฏิบัติหน้าที่

ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความเป็นอิสระในการ

ปฏิบัติงาน ไม่ตกอยู่ภายใต้ของฝ่ายบริหาร รองลงมาคือเห็นด้วยกับการสามารถแสดงความเห็นหรือ รายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการ ตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำเสนอต่อผู้บริหาร รองลงมาคือเห็นด้วยกับส่งเสริมให้เกิด วัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ด้านความโปร่งใส การสร้างจิตสำนึกที่ดีในความรับผิดชอบต่อการควบคุม ภายใน

3. ประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน

ผลการศึกษา พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในกลุ่ม อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 152 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน และ ที่น้อยที่สุด คือ ด้านการให้สัตยาณเตือนภัยล่วงหน้า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับ มาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบทานรายการปรับปรุงอันเป็นสาระสำคัญในแต่ละงวดบัญชี รองลงมาคือเห็นด้วยกับการพิจารณาความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่องค์กรใช้ ตลอดจนการ เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมผลักดันและดูแล ในการ กำหนดโครงสร้างและสายการติดต่อเป็นไปอย่างเหมาะสม สำหรับการปฏิบัติงาน และการ เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รองลงมาคือเห็นด้วยกับการดูแลกิจการขององค์กรให้ มี การบันทึกบัญชี ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้โดยรายจ่ายทุกรายการที่จะบันทึกบัญชีได้ ต้องมีหลักฐาน หากไม่มีหลักฐานหรือพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับและตามวัตถุประสงค์ใดขององค์กรไม่ให้ถือว่าเป็น รายจ่ายทางบัญชี

ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมผลักดันและดูแล ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม เป็น กลาง รองลงมาคือเห็นด้วยกับการดูแลกิจการขององค์กร โดยการประเมินและวิเคราะห์เปรียบเทียบ การใช้ทรัพยากร และผลการปฏิบัติงาน

ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลกิจการขององค์กร โดยการตรวจสอบช่วยลดโอกาสของการประทุมิชอบ การทุจริต หรือเหตุการณ์ความเสียหายที่สูงเกินกว่าที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ และการมีส่วนร่วมผลักดันและดูแล ให้เกิดการสื่อสารให้ทราบตัวชี้วัดการทุจริต และเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างทันกาล

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารมีค่า Sig เท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ด้านระบบสารสนเทศมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ด้านระบบสารสนเทศมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงานมีค่า Sig เท่ากับ 0.016 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงานมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายในมีค่า Sig เท่ากับ 0.802 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายในไม่มีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในมีค่า Sig เท่ากับ 0.489 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในไม่มีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีค่า Sig เท่ากับ 0.029 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการของงานตรวจสอบภายในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า พนักงานหรือบุคลากรในองค์กรได้รับการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่เป็นแนวทางในการควบคุมภายในที่ดีซึ่งได้รับการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร และได้มีการจัดตั้งระบบ

สารสนเทศที่เพียงพอเพื่อใช้สำหรับการปฏิบัติงานในองค์กร เพื่อคุณภาพของรายงานทางการเงินที่ออกมาจากกิจกรรมตรวจสอบภายในขององค์กรสามารถนำไปใช้เพื่อการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจ ทำให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี เมื่อผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ได้เข้ามาปฏิบัติงานตรวจสอบภายในก็จะได้รับผลการประเมินการตรวจสอบภายในอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศมีค่า Sig เท่ากับ 0.017 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ด้านระบบสารสนเทศมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงานมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงานมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายในมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายในมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ แสดงว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย มีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อฝ่ายบริหารได้มีการสนับสนุนให้เกิดกระบวนการตรวจสอบภายใน โดย

การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายในให้แก่หน่วยงานต่างๆ โดยมีรายงานผลการปฏิบัติงานตามความจริง เนื่องจากมีการตรวจสอบแล้วพบว่าการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้องไม่ตรงตามรายงานที่เสนอต่อผู้บริหาร เพื่อป้องกันการนำเสนอรายงานที่ไม่ถูกต้องควรมีการปลูกสร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน พนักงานทุกคนในองค์กรมีวัฒนธรรมการทำงานที่โปร่งใส ไม่ทุจริต และให้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในปฏิบัติตามขั้นตอน วิธีการตรวจสอบตามแนวทางในการตรวจสอบในตามกฎระเบียบข้อบังคับ และปราศจากแรงกดดันหรือภัยคุกคามในการทำงานตรวจสอบภายในในองค์กรก็จะทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในนั้นสามารถปฏิบัติตามหน้าที่และจัดทำรายงานการตรวจสอบที่มีคุณภาพได้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศมีค่า Sig เท่ากับ 0.717 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ด้านระบบสารสนเทศไม่มีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงานมีค่า Sig เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงานมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายในมีค่า Sig เท่ากับ 0.083 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายในไม่มีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในมีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน แสดงว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย มีผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อองค์กรมีการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร โดยกำหนดให้มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาดำเนินการตรวจสอบ ซึ่งทำให้การตรวจสอบภายในใน เหตุการณ์ที่ผู้ตรวจสอบขององค์กรขาดความรู้ และองค์กรได้มีส่วนผลักดันและดูแล ให้การ ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม เป็นกลาง มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ไม่ตกอยู่ภายใต้ของ ฝ่ายบริหารซึ่งเมื่อพนักงานได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ก็จะสามารถจัดทำรายงานการ ตรวจสอบขึ้นมาภายใต้ข้อปฏิบัติของการตรวจสอบภายในและสามารถนำรายงานการตรวจสอบผล การดำเนินงานของแผนกต่างๆในองค์กร ไปใช้เพื่อการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบ ภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารมี ค่า Sig เท่ากับ 0.438 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการ สนับสนุนของฝ่ายบริหารไม่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณ เตือนภัยล่วงหน้า ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศมีค่า Sig เท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ด้านระบบสารสนเทศมีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้าน การให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงานมีค่า Sig เท่ากับ 0.391 ซึ่งมากกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงานไม่มีผลต่อ ประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ ตรวจสอบภายในมีค่า Sig เท่ากับ 0.006 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายในมีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้านการให้ สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบ ภายในมีค่า Sig เท่ากับ 0.468 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้าน ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในไม่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงาน ตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีค่า Sig เท่ากับ 0.041 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีผลต่อ ประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า แสดงว่า ปัจจัยด้านการ สนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการ รายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในด้าน การให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อองค์กรมี

ระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อตอบสนองต่อกระบวนการตรวจสอบภายใน ให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถคาดการณ์เหตุการณ์และหาวิธีการในการป้องกันความเสี่ยง และ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในได้มีการนำรายงานการตรวจสอบมาเพื่อปรับปรุงแนวทางในการตรวจสอบในปีถัดๆ ไป เพื่อวางแนวทางและปรับปรุงวิธีการตรวจสอบให้ดียิ่งขึ้น หรือลดโอกาสในการประพฤตินิชอบในการปฏิบัติงาน และใช้ความรู้ความสามารถในการกำหนดเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับให้กับองค์กรนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันการดำเนินงานของบุคคลากรในองค์กรให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและถูกต้อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่ส่งต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ สรุปได้ดังนี้ 1. ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร กล่าวคือ หากพนักงานหรือบุคคลกรในองค์กรได้รับการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่เป็นแนวทางในการควบคุมภายในที่ดีซึ่งได้รับการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ทำให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี เมื่อผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในได้เข้ามาปฏิบัติงานตรวจสอบภายในก็จะได้รับผลการประเมินการตรวจสอบภายในอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชลาสัย ลำเนาเงิน (2556) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือของผู้รับการตรวจสอบภายใน กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทในกลุ่มเซ็นทรัลกรุ๊ป พบว่า หน่วยงานที่ผู้รับการตรวจสอบภายในสังกัดอยู่ และอายุงานของผู้รับการตรวจสอบภายในก็ส่งต่อพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือด้วยเช่นกัน เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในฝ่ายบัญชีและการเงิน ซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลที่ทำให้ปัจจัยหน่วยงานของผู้รับการตรวจสอบภายในส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือ ดังนั้นจึงทำให้ฝ่ายบัญชีและการเงินเห็นถึงความสำคัญของการควบคุมภายในได้ดีและเข้าใจฝ่ายอื่นๆ ได้เพิ่มขึ้น 2. ด้านระบบสารสนเทศ กล่าวคือ เมื่อองค์กร ได้มีการจัดตั้งระบบสารสนเทศที่เพียงพอเพื่อใช้สำหรับการปฏิบัติงานในองค์กร ก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในสามารถใช้ข้อมูลระบบ

สารสนเทศเพื่อค้นหาหลักฐานสำหรับสิ่งผิดปกติกี่เกิดขึ้นในระบบสารสนเทศ สำหรับการตรวจสอบได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญญกร เพ็ญศิริ (2548) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ความพร้อมของระบบงานและสารสนเทศ ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน 3. ด้านวัฒนธรรมการทำงาน กล่าวคือ เมื่อองค์กรได้มีการจัดตั้งระบบสารสนเทศที่เพียงพอเพื่อใช้สำหรับการปฏิบัติงานในองค์กร ก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในสามารถใช้ข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อค้นหาหลักฐานสำหรับสิ่งผิดปกติกี่เกิดขึ้นในระบบสารสนเทศ สำหรับการตรวจสอบได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยชลาสัย สัมภาเงิน (2556) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือของผู้รับการตรวจสอบภายใน กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทในกลุ่มเซ็นทรัลกรุ๊ป พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการให้ความร่วมมือของผู้รับการตรวจสอบภายในแบ่งเป็น ปัจจัยด้านทัศนคติต่อระดับองค์กรและทัศนคติระดับบุคคล โดยทัศนคติต่อระดับองค์กร ได้แก่ การจัดให้มีสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในเกิดขึ้นในองค์กรและการนำนโยบายจากฝ่ายบริหารมาบังคับใช้เป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนทัศนคติระดับบุคคล ได้แก่การมีทัศนคติด้านดีต่อผู้ตรวจสอบภายใน ความเหมาะสมของช่วงเวลาและผู้ตรวจสอบภายในเข้าทำการตรวจสอบ รวมถึงความขัดแย้งในความคิดเห็นของผู้ตรวจสอบภายใน ดังนั้นผู้ตรวจสอบภายในต้องตระหนักคือ ควรสื่อสารและชี้แจงทำความเข้าใจ อีกทั้งการตระหนักถึงการสร้างความเข้าใจ เพื่อให้ผู้รับการตรวจสอบภายในมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน 4. ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ คุณภาพของรายงานทางการเงินที่ออกมาจากกิจกรรมตรวจสอบภายในขององค์กรสามารถนำไปใช้เพื่อการวางแผน ควบคุม และ ตัดสินใจ ในการบริหารงานของผู้บริหารในแต่ละระดับชั้น เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุสุมา โสเจียว (2549) ทำการศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมธุรกิจที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เนื่องจากกิจกรรมการควบคุมช่วยให้องค์กรมั่นใจได้ว่า นโยบายและกระบวนการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ที่ผู้บริหารกำหนดขึ้นนั้น ได้มีการนำไปปฏิบัติตามภายในองค์กรอย่างทั่วถึง นอกจากนี้กิจกรรมการควบคุมยังช่วยสร้างความมั่นใจว่าองค์กรมีกิจกรรมที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารควรจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมในทุกหน้าที่ และทุกระดับของการปฏิบัติงานตามความจำเป็นอย่างเหมาะสม

รวมเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ ทำให้สรุปได้ว่า หากผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน มีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน และด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลทำให้เกิดประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในในด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่ส่งต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านระบบสารสนเทศ สรุปได้ดังนี้ 1. ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร กล่าวคือ เมื่อฝ่ายบริหารได้มีการสนับสนุนให้เกิดกระบวนการตรวจสอบภายใน โดยการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายในให้แก่หน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบและการรายงานของแต่ละหน่วยงานในองค์กร ต่อกระบวนการควบคุมภายในและการตรวจสอบการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานภายในองค์กรนั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แพรวาริ จูมด้วง (2560) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอ พบว่า ในการดำเนินการเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร ฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอ และสื่อสารให้ฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่นๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งจำเป็นต้องใช้สารสนเทศนั้นในรูปแบบที่เหมาะสมและทันเวลา หากองค์กรมีสารสนเทศและการสื่อสารที่ดี เหมาะสม และเพียงพอแล้ว ก็จะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้องเช่นเดียวกัน 2. ด้านระบบสารสนเทศ กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบของพนักงานในองค์กรจะเกิดขึ้น เนื่องจากผู้ตรวจสอบภายในดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาข้อบกพร่องหรือหาความเสี่ยงในองค์กรที่อาจจะเกิดขึ้นดังนั้นเมื่อมีการตรวจสอบสิ่งที่จะตามมา คือ รายงานผลการปฏิบัติงานตามความจริง เนื่องจากมีการตรวจสอบแล้วพบว่าการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้องไม่ตรงตามรายงานที่เสนอต่อผู้บริหารแล้ว จะทำให้ผู้นั้นมีความผิดได้ เมื่อมีการตรวจสอบก็จะเป็นการรายงานที่นำเสนอความเป็นจริงแก่ผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ ภูถีถ้วน (2555) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ทำการศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์และ

ผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้น สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการลงทุนในระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีความเหมาะสมกับสหกรณ์ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้รับการพัฒนาทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศและให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการสามารถนำไปใช้บริหารจัดการสหกรณ์ได้ทันกาล ซึ่งจะทำให้สมาชิกและบุคคลภายนอกเกิดความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการทำบัญชีช่วยลดปัญหาทำให้สามารถจัดการข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็ว และต้องมีการวางแผนหรือควบคุมการจัดการทางการเงินและการบัญชีที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลวขึ้น 3. ด้านวัฒนธรรมการทำงาน กล่าวคือ เมื่อพนักงานในองค์กรมีทัศนคติที่ดี เกี่ยวข้องกับความโปร่งใส การปลูกสร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานแล้วนั้น พนักงานทุกคนในองค์กรมีวัฒนธรรมการทำงานที่โปร่งใส ไม่ทุจริต ก็จะไม่เกิดความเสี่ยงในการประพฤติดิถิตต่อองค์กร ทำผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้อย่างราบรื่น และได้รับรายงานการตรวจสอบภายในที่มีมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แพรวารี จุมด้วง (2560) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอ พบว่า ในการดำเนินการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการควบคุม ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร และบุคลากรต้องสร้างบรรยากาศของการควบคุมเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายใน โดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ และตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายใน ซึ่งหากองค์กรมีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดี จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เมื่อข้อมูลทางการเงินมีคุณภาพ ก็จะส่งผลให้รายงานทางการเงินนั้นมีประโยชน์และน่าเชื่อถือ 4. ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน กล่าวคือ การที่ผู้ตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติตามขั้นตอน และวิธีการตรวจสอบตามแนวทางในการตรวจสอบในตามกฎระเบียบข้อบังคับและการควบคุมภายใน โดยมีการใช้ความรู้ในการตรวจสอบภายในในการปรับแก้ไขตามสถานการณ์ ก็จะทำให้ได้รับรายงานการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำเสนอข้อมูลเท็จจริงในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2552) พบว่าปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน เป็นมาตรฐานการตรวจสอบภายในที่กำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเชี่ยวชาญ โดยควรมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นๆ ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ 5. ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน กล่าวคือ เมื่อผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในปราศจากแรงกดดันหรือภัย

คุณภาพในการทำงานตรวจสอบภายในในองค์กร จะทำให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้อย่างถูกต้องตามแนวทางการปฏิบัติในการตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญญกร เพ็ญศิริ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยโครงสร้างองค์กรและปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ตรวจสอบภายใน ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในทุกด้าน 6. ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่ กล่าวคือ เมื่อมีการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเกิดขึ้นในองค์กร ได้มีรายงานการตรวจสอบ รายงานการประเมินผล หรือรายงานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการปฏิบัติงานการควบคุมการกำกับที่ได้รับอย่างเหมาะสมและทันกาล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยพรทิพย์ ภูถิถ้วน (2555) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ทำการศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้น สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการลงทุนในระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีความเหมาะสมกับสหกรณ์ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้รับการพัฒนาทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศและให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการสามารถนำไปใช้บริหารจัดการสหกรณ์ได้ทันกาล ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกและบุคคลภายนอกเกิดความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการทำบัญชีช่วยลดปัญหาทำให้สามารถจัดการข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็ว และต้องมีการวางแผนหรือควบคุมการจัดการทางการเงินและการบัญชีที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลวขึ้น ทำให้สรุปได้ว่า หากผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน มีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านระบบสารสนเทศ ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลทำให้เกิดประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในในด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

3. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่

ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน สรุปได้ดังนี้ 1. ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร กล่าวคือ เมื่อองค์กรมีการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร โดยกำหนดให้มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาดำเนินการตรวจสอบ ในกรณีผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ซึ่งทำให้การตรวจสอบภายในในเหตุการณ์ที่ผู้ตรวจสอบขององค์กรขาดความรู้ ก็จะทำให้ได้รายงานการตรวจสอบที่มีประสิทธิผลตอบสนองต่อการควบคุมภายในและการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แพรวารี จูมด้วง (2560) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอ พบว่า โดยการสร้างระบบติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรับรองคุณภาพการปฏิบัติงานของแต่ละแผนกหรือฝ่ายต่างๆ โดยเฉพาะฝ่ายการเงินและบัญชี เพื่อให้การจัดทำรายงานข้อมูลทางบัญชีเกิดประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และควรส่งเสริมให้มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรายงานการติดตามผล เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและครบถ้วนต่อไป 2. ด้านวัฒนธรรมการทำงาน กล่าวคือ เมื่อองค์กรได้มีการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรทางด้านต่างๆ ให้กับพนักงานและบุคลากร โดยองค์กรได้มีการมีส่วนร่วมผลักดันและดูแล ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม เป็นกลาง ซึ่งเมื่อพนักงานได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับรายงานการตรวจสอบทางการเงินที่ปฏิบัติตามตรวจสอบได้ตามหลักการตรวจสอบภายในได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Krunger, Steyn & Kearney (2002) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน พบว่า วัฒนธรรมการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน 3. ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน กล่าวคือ ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ไม่ตกอยู่ภายใต้ของฝ่ายบริหารและมีความเป็นกลางและยุติธรรมในการทำงาน รวมทั้งใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ถูกต้อง ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้รับผลการตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพ และถูกต้องตามขั้นตอนการปฏิบัติในการตรวจสอบภายในเพื่อให้ได้รับรายงานการตรวจสอบที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทวัน วรรณดี (2545) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการนำการตรวจสอบการดำเนินงานมาปฏิบัติของหน่วยงานตรวจสอบภายใน สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในและผู้รับตรวจมีความคิดเห็นว่าการรายงานผลการตรวจสอบภายใน การยอมรับนับถือตนเอง และลักษณะของงานวิชาชีพ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของกระทรวงในระดับมาก 4. ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็น

ที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ รายงานการตรวจสอบภายในของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน สามารถจัดทำขึ้นมาภายใต้ข้อปฏิบัติของการตรวจสอบภายในและสามารถนำรายงานการตรวจสอบผลการดำเนินงานของแผนกต่างๆในองค์กร ไปใช้เพื่อการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจของฝ่ายต่างๆเพื่อหาข้อสังเกตและจุดน่าสงสัยในการปฏิบัติงานของพนักงานในแต่ละคนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทวัน วรรณดี (2545) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการนำการตรวจสอบการดำเนินงานมาปฏิบัติของหน่วยงานตรวจสอบภายใน สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในและผู้รับตรวจมีความคิดเห็นว่าการรายงานผลการตรวจสอบภายใน การยอมรับนับถือตนเอง และลักษณะของงานวิชาชีพ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของกระทรวงในระดับมากกล่าวคือ เมื่อผู้ตรวจสอบภายใน รายงานผลที่ได้ตามข้อเท็จจริงที่ตรวจพบรวมทั้งเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการควบคุมและวิธีปฏิบัติให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทำให้สรุปได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน มีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ในด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ด้านวัฒนธรรมการทำงาน ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลทำให้เกิดประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในในด้านการวัดผลการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

4. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า สรุปได้ดังนี้ 1. ด้านระบบสารสนเทศ กล่าวคือ เมื่อองค์กรมีระบบสารสนเทศที่ดีเพื่อตอบสนองต่อกระบวนการตรวจสอบผ่านใน การตรวจสอบผ่านระบบสารสนเทศผ่านกระบวนการทำงานของพนักงานต่างๆ ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถคาดการณ์เหตุการณ์และหาวิธีการในการป้องกันความเสี่ยง หรือลดโอกาสในการประทุติมิชอบในการปฏิบัติงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แพรวารี จูมด้วง (2560) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอ พบว่า การสร้างระบบติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรับรองคุณภาพการปฏิบัติงานของแต่ละแผนกหรือฝ่ายต่างๆ โดยเฉพาะฝ่ายการเงินและบัญชี เพื่อให้การจัดทำรายงานข้อมูลทางบัญชีเกิดประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และควรส่งเสริมให้มีการติดตาม

ประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรายงานการติดตามผล เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและครบถ้วนต่อไป 2. ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน สามารถกำหนดเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้กับองค์กรนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันการดำเนินงานของบุคลากรในองค์กรให้เป็นไปอย่างโปร่งใส และถูกต้อง ซึ่งเป็นเครื่องมือในการป้องกันเหตุที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นงศ์ลักษณ์ ธีระกุล (2547) ศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จในงานตรวจสอบภายใน ในทัศนะของผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าข้อมูลด้านการดำเนินงานที่มีลักษณะข้อมูลด้านการทำงาน ความรู้ความเข้าใจในงานตรวจสอบภายใน และการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในแห่งวิชาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในงานตรวจสอบภายในที่แตกต่างกัน 3. ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน ได้มีการนำรายงานการตรวจสอบมาเพื่อปรับปรุงแนวทางในการตรวจสอบในปีถัดๆ ไป เพื่อวางแนวทางและปรับปรุงวิธีการตรวจสอบให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (จันทนา สาขากร และคณะ, 2554) ได้ทำการศึกษา พบว่าการรายงานการตรวจสอบเป็นการแจ้งข้อเท็จจริงต่างๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการควบคุมและวิธีปฏิบัติให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร ทำให้สรุปได้ว่า หากผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน มีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ด้านระบบสารสนเทศ ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพิ่มมากขึ้นแล้วจะส่งผลทำให้เกิดประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ในด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรภายในองค์กรคำนึงถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน โดยสร้างเป็นข้อกำหนดในการปฏิบัติงาน และสร้างความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างผลงานของตนกับความสำเร็จขององค์กร
2. องค์กรควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ให้กับพนักงานในทุกระดับ ให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายใน เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

3. ผู้บริหารองค์กร ควรสนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบภายในฝึกอบรมและพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เกิดประสิทธิภาพเพราะปัจจุบันความเสี่ยงเกิดขึ้นในทุกกระบวนการงาน จำเป็นต้องมีเครื่องมือหรือระบบการควบคุมภายในที่ดีมาช่วยในการกำกับ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน เช่น ความเป็นมืออาชีพของผู้ตรวจสอบภายใน จรรยาบรรณในวิชาชีพ เพื่อนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

2. ทำการศึกษาผลกระทบของประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินกับกลุ่มตัวอย่าง

3. ควรทำการศึกษาในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน โดยระบุถึงการส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในอย่างไร และกำหนดทิศทางการส่งผลกระทบระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในงานวิจัยในครั้งถัดไปด้วย

บรรณานุกรม

- กฤษณา เอี้ยววรสสมบัติ. (2546). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของผู้ตรวจสอบภายใน
บมจ. ปูนซีเมนต์ไทย. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย สาขาบริหารธุรกิจ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษรา ชัยเหลืองอุไร. (2545). การศึกษาความพร้อมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการในการ
 ตรวจสอบการดำเนินงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (2546). แนวทางการตรวจสอบภายในภาครัฐ การวางแผน
 การตรวจสอบและแผนปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). ระเบียบวิธีศึกษา. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ครองช่าง.
- กุสุมา ไสเจียว. (2549). ผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมธุรกิจที่มี
 ต่อคุณภาพข้อมูลทางการเงิน. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม.
- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. (2546). คำแนะนำการจัดทำรายงาน
 การควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน
 การควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 เล่มที่ 1 (รายงานตามระเบียบฯข้อ 5), กรุงเทพฯ:
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จันทนา สาขาจารย์, นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลาพร ศรีจันทน์เพชร. (2554). การตรวจสอบภายใน
 และการควบคุมภายใน. กรุงเทพฯ.
- ชาญนุกร เพ็ญศิริ. (2548). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน
 ในมุมมองของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
 ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และ
 การบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนะทัฬ อินทามระ. (2552). การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในเพื่อการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของกองทัพไทย. หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 52 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ชลาชัย สำเภาเงิน. (2556). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือของผู้รับการตรวจสอบภายใน กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทในกลุ่มเซ็นทรัลกรุ๊ป. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นงศ์ลักษณ์ ธีระกุล. (2547). ปัจจัยสู่ความสำเร็จในงานตรวจสอบภายในในทัศนะของผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สารนิพนธ์ปริญญาโท สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทวัน วรรณดี. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประไพพิศ ลลิตาภรณ์. (2549) ผลงานวิจัยเรื่องระบบการควบคุมภายใน. สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- แพรวารี จุมด้วง. (2560). ผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- พรเพ็ญ งามอจจา. (2549). ความต้องการพัฒนางานตรวจสอบจากปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและการตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ตรวจสอบภายใน การทำเรื่องแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรทิพย์ ภู่อู่ถ้วน. (2557). ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ศิลปพร ศรีจันเพชร และคณะ. (2548). การกำกับดูแลกิจการที่ดี : Corporate Governance กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศรีพงษ์ เจียมประสิทธิ์. (2542). **ความคิดเห็นของผู้รับตรวจต่อการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- สรชัย พิศาลบุตร.(2551). **การวิจัยทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์ .**
- สมหมาย ปฐมวิชัยวัฒน์. (2538). **การใช้สัญญาณบอกเหตุในการตรวจสอบการดำเนินงานของธุรกิจ. วารสารตรวจเงินแผ่นดิน (30-34).**
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. (2553). **มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing). กรุงเทพฯ**
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2548). **แนวทางการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพฯ: คู่มือ.**
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.). (2555). **หน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ: องค์กรมหาชนและหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ.**
- ธนีสสร อุดมสุข. (2549). **ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในในทัศนะของผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่งในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา ศึกษาศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- ยุวดี เจริญรัฐติกาล. (2553). **ทัศนคติของผู้บริหารบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน. มหาวิทยาลัยศรีปทุม**
- อัจฉรารัตน์ สิทธิ. (2553). **ทัศนคติของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สารนิพนธ์ ปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- อุษณา ภัทรมนตรี. (2552). **การตรวจสอบภายในสมัยใหม่ : แนวคิดและกรณีศึกษา กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.**

อุษณา ภัทรมนตรี. (2547). การตรวจสอบภายในสมัยใหม่ : แนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อุษณา ภัทรมนตรี. (2542). การตรวจสอบภายในสมัยใหม่ : แนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ :
แทกซ์แอนเจอร์นัลพับลิเคชั่น.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2551). ค่าเฉลี่ยและการแปลความหมาย. ข่าวสารศึกษาทางการศึกษา, 18(3),
8 -11.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2552). การโฆษณาและการส่งเสริมการตลาด. กรุงเทพฯ: เอส เอ็ม เซอร์คิท
เพรส.

BIBLIOGRAPHY

- COSO. The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission. (1994). Internal Control Framework. Institute of Certified Public Accountant, New Jersey.
- Berle, A. & Means, G. **The Modern Corporation and Private Property Commerce and Clearing House**, Chicago.
- Hair, J. F., Jr., Black, W.C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis (6th ed.)*. Upper Saddle River, New Jersey : Prentice Hall.
- Kruger H. A., Steyn P.J. and Kearney W. (2002). “Determinants of internal audit efficiency”. South Africa Journal of Business Management, Vol.33, pp.53-62.
- Schneider, B. ; & Bowen, D. E. (1985). Employee and Customer Perceptions of Service in Banks: Replication and Extension. Journal of Applied Psychology
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis. Third edition*. New York : Horper and Row Publication
- The Institute of Internal Auditors, การตรวจสอบภายใน, <http://audit.pcru.ac.th>, แหล่งที่มา : http://audit.pcru.ac.th/minimenu.php?wi_id=93 ค้นเมื่อ 01 มกราคม, 2564.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามงานวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและ
อุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่งปัจจุบันของท่าน

กรรมการบริหาร กรรมการตรวจสอบ ผู้อำนวยการ ผู้ตรวจสอบภายใน

2. ประเภทขององค์กร

กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร

กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร

3. การตรวจสอบภายในขององค์กรมีลักษณะแบบใด

มีฝ่ายตรวจสอบภายในขององค์กรเอง (In-house)

จ้างผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบภายใน (Outsource)

การร่วมมือกันระหว่างฝ่ายตรวจสอบภายในกับผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบภายในจาก
ภายนอก (Co-outsource)

กำลังดำเนินการจัดให้มีฝ่ายตรวจสอบภายใน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ขนาดจำนวนบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายในขององค์กร

1-2 คน 3-4 คน 5 คนขึ้นไป อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. จำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้ตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ

1-2 ครั้งต่อปี 3-4 ครั้งต่อปี 5 ครั้งต่อปีขึ้นไป อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงระดับ
 เดียว

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผล ของงานตรวจสอบภายใน	ระดับการความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
ปัจจัยด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร					
1. มีการกำหนดนโยบายและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน โดยให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบ					
2. ฝ่ายบริหารได้ประกาศหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายในให้หน่วยงานต่างๆ ในองค์กรได้รับทราบและเข้าใจ รวมทั้งมีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในในกฎบัตรการตรวจสอบภายในและกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบไว้อย่างชัดเจน					
3. ฝ่ายบริหาร กำหนดให้มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาดำเนินการตรวจสอบ ในกรณีผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น					
ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ					
1. ผู้ตรวจสอบภายใน ได้รับสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ชัดเจนและทันกาล ทั้งด้านการบัญชี การเงินและบุคลากร					
2. ผู้ตรวจสอบภายในได้รับข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร อย่างเหมาะสมและเพียงพอ					

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ของงานตรวจสอบภายใน	ระดับการความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
3. ระบบสารสนเทศมีพื้นฐานหรือเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ แผนระยะยาว แผนประจำปี และแผนปฏิบัติการต่างๆ ขององค์กร					
ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการทำงาน					
1. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมขององค์กรและการจูงใจให้บุคลากรในองค์กรให้ความร่วมมือในด้านต่างๆขององค์กร					
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ด้านความโปร่งใส การสร้างจิตสำนึกที่ดีในความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน					
ปัจจัยด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน					
1. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กรเป็นอย่างดี					
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจใน โครงสร้างองค์กร และการบริหารงานขององค์กรเป็นอย่างดี					
3. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจด้านการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ ต่อการปฏิบัติหน้าที่					
4. ผู้ตรวจสอบภายใน มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และใช้ทักษะเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ					

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ของงานตรวจสอบภายใน	ระดับการความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
ปัจจัยด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน					
1. ผู้ตรวจสอบภายใน สามารถแสดงความเห็นหรือ รายงานผลการปฏิบัติงาน ได้อย่างอิสระ ตามหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย					
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเป็นกลางและยุติธรรม ในการทำงาน รวมทั้งใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ ถูกต้อง					
3. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเป็นอิสระในการ ปฏิบัติงาน ไม่ตกอยู่ภายใต้ของฝ่ายบริหาร					
ปัจจัยด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับ ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง					
1. ผู้ตรวจสอบภายในมีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จาก การตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยนำเสนอต่อ ผู้บริหาร					
2. ผู้ตรวจสอบภายใน รายงานผลที่ได้ตามข้อเท็จจริง ที่ตรวจพบ รวมทั้งเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการ ควบคุม และ วิธีปฏิบัติ ให้เหมาะสม และมี ประสิทธิภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร และ เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย					

ส่วนที่ 3 คิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงระดับเดียว

ประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน	ระดับการความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ					
ด้านการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีความถูกต้อง					
1. มีการสอบทานงบการเงินประจำปีร่วมกับผู้สอบบัญชี					
2. มีการพิจารณาความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่องค์กรใช้ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ					
3. มีการสอบทานรายการปรับปรุงอันเป็นสาระสำคัญในแต่ละงวดบัญชี					
4. มีการสอบทานความเหมาะสมของการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชี					
ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ					
1. การมีส่วนร่วมผลักดันและดูแล ในการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้งานค้างค้ำอยู่ที่ใดที่หนึ่ง รวมทั้งการกำหนดสายการติดต่อสายการรายงานที่จำเป็นและทันกาล					
2. การมีส่วนร่วมผลักดันและดูแล ในการกำหนดโครงสร้างและสายการติดต่อเป็นไปอย่างเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน และการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์					

ประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน	ระดับการความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
3. การดูแลกิจการขององค์กรให้มีการบันทึกบัญชี ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้โดยรายจ่ายทุกรายการที่จะบันทึกบัญชีได้ ต้องมีหลักฐาน หากไม่มีหลักฐานหรือพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับและตามวัตถุประสงค์ใดขององค์กรไม่ให้ถือว่าเป็นรายจ่ายทางบัญชี					
ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน 1. การดูแลกิจการขององค์กรโดยการประเมินและวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากร และผลการปฏิบัติงาน					
2. การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม เป็นกลาง					
3. การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้มีมาตรฐานส่งเสริมให้การจัดการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร					
ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า 1. การดูแลกิจการขององค์กร โดยการตรวจสอบช่วยลดโอกาสของการประพัตติมิชอบ การทุจริต หรือเหตุการณ์ความเสี่ยงที่สูงเกินกว่าที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้					
2. การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้เกิดการสื่อสารให้ทราบตัวชี้วัดการทุจริต และเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างทันกาล					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

ผลการทดสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย

สรุปผลการตรวจ IOC

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร
และอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม						
ตำแหน่ง						
1. กรรมการบริหาร						
2. กรรมการตรวจสอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ผู้อำนวยการ						
4. ผู้ตรวจสอบภายใน						
ประเภทขององค์กร						
1. กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร						
ลักษณะการตรวจสอบภายใน						
1. มีฝ่ายตรวจสอบภายในขององค์กรเอง (In-house)						
2. จ้างผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบภายใน (Outsource)						
3. การร่วมมือกันระหว่างฝ่ายตรวจสอบ ภายในกับผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบภายใน จากภายนอก (Co-outsource)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. กำลังดำเนินการจัดให้มีฝ่ายตรวจสอบ ภายใน						
5. ไม่แบบสอบถามตอบ						

ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
จำนวนบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายใน 1. 1-2 คน 2. 3-4 คน 3. 5 คนขึ้นไป 4. ไม่แบบสอบถามตอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
จำนวนการเข้าร่วมประชุมของผู้ตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ 1. 1-2 ครั้งต่อปี 2. 3-4 ครั้งต่อปี 3. 5 ครั้งต่อปีขึ้นไป 4. ไม่แบบสอบถามตอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน						
ด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร 1. การกำหนดนโยบายและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน โดยให้ชี้แจงตรงต่อคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
2. ฝ่ายบริหารได้ประกาศหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายในให้หน่วยงานต่างๆ ในองค์กรได้รับทราบและเข้าใจ รวมทั้งมีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยตรวจสอบภายในในกฎบัตรการตรวจสอบภายใน และกฎบัตรของคณะกรรมการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ฝ่ายบริหาร กำหนดให้มีการจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาดำเนินการตรวจสอบ ในกรณีผู้ตรวจสอบภายในไม่มี	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น						
ด้านระบบสารสนเทศ 1. ผู้ตรวจสอบภายใน ได้รับสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ชัดเจนและทันกาล ทั้งด้านการบัญชี การเงินและบุคลากร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. ผู้ตรวจสอบภายใน ได้รับข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ระบบสารสนเทศมีพื้นฐานหรือเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ แผนระยะยาว แผนประจำปี และแผนปฏิบัติการต่างๆ ขององค์กร	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
ด้านวัฒนธรรมการทำงาน 1. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมขององค์กรและการจูงใจให้บุคลากรในองค์กรให้ความร่วมมือในด้านต่างๆขององค์กร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ด้านความโปร่งใส การสร้างจิตสำนึกที่ดีในความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านความรู้ของผู้ตรวจสอบภายใน 1. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กรเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจในโครงสร้างองค์กร และการบริหารงานขององค์กรเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจด้านการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ ต่อการปฏิบัติหน้าที่	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
4. ผู้ตรวจสอบภายใน มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และใช้ทักษะเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน						
1. ผู้ตรวจสอบภายใน สามารถแสดงความเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. ผู้ตรวจสอบภายใน มีความเป็นกลางและยุติธรรมในการทำงาน รวมทั้งใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ถูกต้อง	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
3. ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ไม่ตกอยู่ภายใต้ของฝ่ายบริหาร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการรายงานการตรวจสอบที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง						
1. ผู้ตรวจสอบภายในมีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำเสนอต่อผู้บริหาร	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
2. ผู้ตรวจสอบภายใน รายงานผลที่ได้ตาม ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ รวมทั้งเสนอแนะเพื่อ ปรับปรุงระบบการควบคุมและวิธีปฏิบัติให้ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร และเป็นที่ยอมรับ ของทุกฝ่าย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน						
ด้านกระบวนการกำกับดูแลกิจการ						
1. มีการสอบทานงบการเงิน ประจำปี ร่วมกับผู้สอบบัญชี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. มีการพิจารณาความเหมาะสมของ นโยบายการบัญชีที่องค์กรใช้ ตลอดจนการ เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
3. มีการสอบทานรายการปรับปรุงอันเป็น สาระสำคัญในแต่ละงวดบัญชี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. มีการสอบทานความเหมาะสมของการ ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเกี่ยวกับประมาณ การทางบัญชี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตาม หน้าที่ความรับผิดชอบ						
1. การมีส่วนผลักดันและดูแล ในการ มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้ มอบหมายอำนาจหน้าที่ที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้นให้ชัดเจน เพื่อ ไม่ให้งานค้างค้ำอยู่ที่ใดที่หนึ่ง รวมทั้งการ กำหนดสายการติดต่อสายการรายงานที่ จำเป็นและทันกาล	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
2. การมีส่วนผลักดันและดูแล ในการกำหนดโครงสร้างและสายการติดต่อ เป็นไปอย่างเหมาะสม สำหรับการปฏิบัติงาน และการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. การดูแลกิจการขององค์กรให้มีการบันทึกบัญชี ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้โดยรายจ่ายทุกรายการที่จะบันทึกบัญชีได้ ต้องมีหลักฐาน หากไม่มีหลักฐานหรือพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับและตามวัตถุประสงค์ใดขององค์กรไม่ให้ถือว่าเป็นรายจ่ายทางบัญชี	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน						
1. การดูแลกิจการขององค์กร โดยการประเมินและวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากร และผลการปฏิบัติงาน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
2. การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม เป็นกลาง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. การมีส่วนผลักดันและดูแล ให้มีมาตรฐานส่งเสริมให้การจัดการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
ด้านการให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า						
1. การดูแลกิจการขององค์กร โดยการตรวจสอบช่วยลดโอกาสของการประพฤตินิชอบ การทุจริต หรือเหตุการณ์ความเสี่ยงที่สูงเกินกว่าที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
2. การมีส่วนผลักดันและดูแลให้เกิดการสื่อสารให้ทราบตัวชี้วัดการทุจริต และเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างทันกาล	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายสุมิตร รัตนะบัวงาม
วัน เดือน ปีเกิด	06 ธันวาคม 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดนนทบุรี
วุฒิการศึกษา	พ. ศ. 2558 บัณฑิต (บช.บ.) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่อาวุโสฝ่ายตรวจสอบภายใน บริษัท ดีฟาร์มฟู้ดรีเทล จำกัด
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 34 ซอยประชาราษฎร์ 26 แขวง 3 ตำบล สวนใหญ่ อำเภอ เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี